

20
10

Jaarrekening

■ Jaarrekening **2010**

Inhoudsopgave

- A. Algemene inleiding en managementsamenvatting 5
- B. Grondslagen bij de jaarrekening 11
- C. Balans per 31 december 2010 12
- D. Toelichting op de balans 15
- E. Rekening van baten en lasten 22
- F. Rekening van baten en lasten naar hoofdfunctie 28
- G. Rekening van baten en lasten naar geleding 31
- H. Financieringsstaat 34
- I. Overzicht eigen vermogen 37
- J. Financiële relaties 39
- K. Accountantsverklaring 40
- L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding 43

A.

Algemene inleiding en management- samenvatting

A.1 Inleiding

In deze jaarrekening is de benaming van het voormalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) overal vervangen door het nieuwe Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I).

Op 1 januari 1956 is het Hoofdproductschap Akkerbouw ingesteld. Het hoofdproductschap opereert onder de naam HPA en heeft een drietal taken:

- Het HPA vormt de werkorganisatie van de productschappen Akkerbouw (PA), Diervoeder (PDV) en Wijn (PW);
- Het HPA behartigt sectoroverschrijdende taken, indien de bovengenoemde productschappen eventueel samen met andere productschappen daartoe besluiten. Voorbeelden daarvan zijn de werkzaamheden die door de Afdeling Voedsel en voeding en de Afdeling Arbeid worden uitgevoerd;
- Het HPA voert een aantal marktordeningen van het Europese landbouwbeleid uit. Het Ministerie van EL&I heeft deze medebewindtaken gedelegeerd (delegated body) aan het HPA.

De financiering van het HPA geschiedt voor ongeveer 60% door EL&I als vergoeding voor de uitvoering van de medebewindtaken. Het andere deel komt uit de opbrengst van heffingen bij ondernemingen die onder PA, PDV en PW vallen. Overeenkomstig artikel 124 van de Wet op de bedrijfsorganisatie biedt het dagelijks bestuur de jaarrekening aan het bestuur aan. Het bestuur stelt jaarlijks een begroting en een jaarrekening vast.

Missie

De missie van het HPA is een kwalitatief hoogwaardige en kostenefficiënte uitvoering van de medebewindtaken en van de dienstverlening aan PA, PDV en PW.

Leeswijzer

De jaarrekening is opgedeeld in zes geledingen (zie pag. 4). Binnen de HPA afdelingen is een onderscheid gemaakt in afdelingskosten (personeelsgerelateerd) en organisatiekosten (kosten die vanwege doelmatigheid en/of aansturing bij de desbetreffende afdeling worden verantwoord).

De hoofdstukken A tot en met J gaan op hoofdlijnen in op het voorgenomen beleid en bevatten alle informatie die nodig is om aan de richtlijnen van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 van de SER te voldoen en zijn onderhevig aan de controle van de jaarrekening door de externe accountant. In hoofdstuk A is een managementsamenvatting opgenomen.

Hoofdstuk L bevat de informatie die op subfunctieniveau nodig is, waaronder een gedetailleerde weergave van het verloop van de baten en lasten per afdeling. Dit ten behoeve van de beoordeling en sturing door afdelingshoofden en beleidsverantwoordelijken.

Interne overboekingen

Binnen het HPA worden baten en lasten toegerekend aan een subfunctie. Vervolgens kunnen de subfuncties elkaar onderling kosten doorberekenen, via interne doorbelastingen. Om meer inzicht te geven worden deze doorberekeningen uitgesplitst in:

- Interne overboekingen aan;
- Interne overboekingen van.

A. Algemene inleiding en managementsamenvatting

Diensten aan en door derden

Onder diensten aan- en door derden werden zowel directe diensten vastgelegd zoals accountantskosten, advieskosten etc, als de doorbelaste kosten van en aan andere productschappen. Om meer inzicht te geven zijn de diensten derden uitgesplitst in:

- Diensten aan derden – direct (werkzaamheden verricht voor derden);
- Diensten aan derden – doorbelast (doorberekend aan PA, PDV en PW);
- Diensten door derden – direct (directe lasten zoals accountantskosten, advieskosten etc.);
- Diensten door derden – doorbelast (doorberekend van PA, PDV en PW).

De activiteiten van het HPA zijn als volgt ingedeeld:

Geleding	Hoofd functie	Subfunctie
Bestuur & Organisatie	- Bestuur en algemeen	- Bestuur Algemeen - Voorzitter - Secretariaat - Adviseurs
HPA afdelingen	- Bestuur en algemeen	- Communicatie - Personeel & Organisatie - Interne Audit Dienst - Juridische- en Bestuursaangelegenheden - Financiën, Planning en Control - Informatie- en Communicatie Technologie - Facilitaire Dienst - Exploitatie gebouw - Uitvoering Regelingen
Bijzondere regelingen	- Bestuur en algemeen	- Wachtgeld / Herstructurering - Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 - Sociaal Plan 2010
Voedsel en voeding	- Bestuur en algemeen	- Afdeling Voedsel en voeding
Arbeid	- Arbeid	- Afdeling Arbeid
Medebewind	- Medebewind	- Medebewind

A.2 Managementsamenvatting

Algemeen

Ten behoeve van de sectorproductschappen (PA, PDV en PW) is bij het HPA een gemeenschappelijke werkorganisatie ingericht. De autonome kosten hiervan worden gefinancierd door de sectorproductschappen. Dit gebeurt aan de hand van vooraf afgesproken bedragen, die of gebaseerd zijn op bestuurlijke afspraken of ontleend zijn aan geleverde dienstverlening (uren maal tarief), geborgd door een systeem van dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Reorganisatie

Met EL&I is in de loop van 2010 overleg gevoerd over de financiering van de verdere krimp de komende jaren als gevolg van de substantiële afname van werk binnen de afdeling Uitvoering Regelingen. Dit is het gevolg van het op nihil stellen van de zuivelrestitutie en het wegvallen van de suikerrestitutie in de NA-I.

Een nadere toelichting op de financiële afwikkeling van deze reorganisatie vindt u onder D.16 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens

Sinds 1 maart 2006 is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) van kracht. De wet regelt dat een instelling die overwegend uit publieke middelen is gefinancierd, jaarlijks het belastbaar jaarinkomen van functionarissen zal publiceren indien dit belastbaar jaarloon uitstijgt boven een vastgesteld gemiddeld ministersalaris (voor 2010 vastgesteld op € 193.000). Dit bedrag bestaat uit belastbaar loon, een fictief bedrag aan pensioenbijdrage en een fictieve bijtelling dienstauto. Deze situatie doet zich bij het HPA niet voor

A.3 Resultaten op hoofdlijnen per geleding

Bestuur en Organisatie

Bestuur algemeen

Met ingang van 2009 wordt het resultaat van de HPA afdelingen toegevoegd/onttrokken aan de reserve van Bestuur Algemeen onder aftrek van het aandeel medebewind (afrekening gebeurt op kasbasis).

De ontwikkeling van de reserve is als volgt:

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Reserve per 1-1	575.600	575.600	281.600	377.600
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-	-	(23.500)	16.400
Positief resultaat HPA afdelingen	227.400	101.100	-	389.600
Aandeel Medebewind in resultaat HPA afdelingen	-	-	-	(39.200)
Korting doorbelasting HPA afdelingen	-	-	-	(68.800)
Dotatie Voorziening groot onderhoud gebouw	-	-	-	(100.000)
totaal resultaat	227.400	101.100	(23.500)	198.000
Reserve per 31-12	803.000	676.700	258.100	575.600

HPA afdelingen

De HPA afdelingen hebben in 2010 een positief resultaat behaald van € 775.200. De grootste factor die dit resultaat heeft veroorzaakt zijn de personeelskosten. Bij het opstellen van de jaarrekening is gebleken dat deze in de herziene begroting 2010 te hoog zijn ingeschat. Omdat de berekening van de doorbelastingen naar financiers (PDV, PA, PW, HPA Algemeen en Medebewind) plaatsvindt op basis van gegevens uit de herziene begroting, is het overgrote deel van het resultaat naar rato in mindering gebracht op de doorbelastingen naar de financiers (€ 547.800). In tegenstelling tot 2009 is dit direct verwerkt vanuit de HPA afdelingen.

De inkomsten uit dienstverlening aan derden bedroegen in 2010 € 282.800. Het betreft hier ondersteunende diensten aan organisaties binnen de PBO-sector, zoals Hoofdbedrijfschap Agrarische Groothandel, Bosschap, Productschap Vis, Productschap Dranken, Productschap Tuinbouw en Productschap Margarine, Vetten en Oliën. Daarnaast genereert het HPA beperkte inkomsten uit verhuur van kantoor- en vergaderruimte. Zekere huurders zijn het Productschap Dranken en het Psychologisch Adviesbureau Van Keep Development. Door voornoemde extra inkomsten zijn wij in staat geweest om de formatiereductie bij de ondersteunende afdelingen te beperken, met als gevolg dat de afdelingen beter in staat zijn geweest om de kwaliteit van de dienstverlening op een blijvend hoog niveau te houden, zonder verhoging van de kosten voor de vaste financiers. Van het totale resultaat is € 227.400 toegevoegd aan de reserve HPA Algemeen Afdelingen.

Bijzondere regelingen

In de jaarrekening 2010 is geen rekening gehouden met kosten inzake de regelingen Wachtgeld / Herstructurering 2006 en Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005, aangezien de autonome lasten reeds in het verleden zijn genomen en deze uitgaven nu uit de gevormde voorziening gefinancierd worden. Een uitzondering hierop is het aandeel wat ten laste komt van Medebewind. De financiering van het aandeel Medebewind vindt plaats op kasbasis. Dit betekent dat tegenover het aandeel medebewind in de voorziening een rekening-courant vordering opgenomen is in de balans.

Jaarlijks worden de werkelijke kosten gedeclareerd bij het ministerie en neemt de rekening-courant vordering af. Het aandeel voor Medebewind is rechtstreeks opgenomen onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind.

Afdeling Voedsel en voeding

De Afdeling Voedsel en voeding heeft in 2010 een resultaat behaald van circa € 22.200. Dit betreft een resultaat uit normale bedrijfsvoering. De reserve die hierdoor wordt gevormd, zal in overleg met de secretaris van het Productschap Akkerbouw besteed worden aan specifieke projecten. Voor een verdere toelichting verwijzen we u naar hoofdstuk L onderdeel 4.

Afdeling Arbeid

De Afdeling Arbeid heeft in 2010 een negatief resultaat behaald met betrekking tot het project grondstofallergie van € 1.200. Dit wordt echter gecompenseerd door de positieve resultaten van de projecten Databank fysische eigenschappen (€ 13.100) en Scholingsconsulent (€ 19.900). De reeds bestaande reserve is een -geoormerkte- reserve voor specifieke projecten en zal in overleg met de secretaris van het Productschap Akkerbouw worden besteed.

Medebewind

Het HPA heeft met betrekking tot de vergoeding voor de medebewindactiviteiten en ombuigingsmaatregelen uit het coalitieakkoord 2007-2011 een efficiencytaakstelling voor medebewind HPA gekregen van € 428.000. Het HPA dient met haar jaarrekening binnen het financieel kader te blijven van € 8.127.000. De jaarrekening 2010 komt uit op circa € 7,9 miljoen aan reguliere uitgaven en blijft daarmee binnen het budgettair kader.

Buiten het budgettair kader zijn er in 2010 ook uitgaven van € 348.500 ten behoeve van afkoopvergoedingen personeel in het kader van de reorganisatie. Hierover is met het ministerie regelmatig contact en is er een apart budget voor toegewezen.

B.

Grondslagen bij de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de aanwijzingen als gegeven in de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 (gewijzigd op 24 juni 2005) van de Sociaal Economische Raad (SER).

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn als volgt:

- Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid;
- Schulden worden gewaardeerd op nominale waarde;
- Belegde gelden worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of de marktwaarde. De marktwaarde wordt aangepast indien een eventuele waardevermindering of -vermeerdering naar verwachting duurzaam is;
- De voorziening met betrekking tot de verplichting Wachtgeld / Herstructurering 2006 is gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met te verwachten WAO-uitkeringen;
- De voorziening voor verplichtingen op grond van de Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 is gewaardeerd tegen de nominale waarde van toekomstige geïndexeerde verplichtingen tot en met 2012, bestaande uit doorbetaalde salarisemolumenten en sociale lasten tot aan de pensioengerechtigde leeftijd, verminderd met door deelnemers gecedeerd FSP-kapitaal;
- De voorziening voor meerjarig onderhoud dient tot een gelijkmatige verdeling van lasten van meerjarig groot onderhoud. De jaarlijkse dotaties zijn gebaseerd op een meerjarenplan;
- Investerings in inventaris worden in het jaar van aanschaf volledig afgeschreven, tenzij de financiering anders geregeld is. De andere financiering houdt hoofdzakelijk verband met afspraken die gemaakt zijn inzake de uitvoering van medebewindtaken;
- Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben;
- De lasten inzake financiële relaties die betrekking hebben op meerdere jaren, worden verantwoord in het jaar van toekenning indien de financiering reeds aanwezig is. De lasten worden naar rato van de looptijd toegerekend indien ook de financiering over deze periode is gespreid.

C.

Balans per
31 december
2010

Activa

	Rekening 2010	Rekening 2009
Materiële vaste activa		
Kantoorgebouw en grond	-	-
Inventaris	-	-
Vervoermiddelen	11.500	25.700
totaal materiële vaste activa	11.500	25.700
Financiële vaste activa		
Belegde gelden	5.007.100	4.866.000
totaal financiële vaste activa	5.007.100	4.866.000
Vlottende activa		
Vorderingen	252.600	374.900
Overlopende activa	626.500	736.700
Rekening courant met productschappen	-	26.500
Rekening courant met derden	2.508.800	2.642.600
totaal vlottende activa	3.387.900	3.780.700
Liquide middelen		
Kas	900	3.800
Bankrekeningen	12.922.900	15.291.500
totaal liquide middelen	12.923.800	15.295.300
totaal activa	21.330.300	23.967.700

Passiva

	Rekening 2010	Rekening 2009
Eigen vermogen		
Bestuur en algemeen		
Algemene Reserve	803.000	575.600
Afdeling Voedsel en voeding	165.000	142.800
totaal reserve bestuur en algemeen	968.000	718.400
Arbeid		
Afdeling Arbeid	161.400	129.600
totaal eigen vermogen	1.129.400	848.000
Vorzieningen		
Herstructurering / wachtgeldverplichtingen	2.653.100	3.137.000
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	366.600	492.400
Meerjarig groot onderhoud gebouw	213.600	302.700
totaal voorzieningen	3.233.300	3.932.100
Vlottende passiva		
Rekening courant met productschappen	9.398.000	11.116.100
Rekening courant met derden	-	382.000
Nog te betalen bedragen	7.569.600	7.689.500
totaal vlottende passiva	16.967.600	19.187.600
totaal passiva	21.330.300	23.967.700

D.

Toelichting op de balans

**Rekening
2010**

**Rekening
2009**

D.1 Kantoorgebouw en grond

Aanschafwaarde kantoorgebouw en grond	6.407.800	6.407.800
Afschrijving cumulatief	(6.407.800)	(6.407.800)
boekwaarde kantoorgebouw en grond	-	-

Het kantoorgebouw en het archief zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs, verminderd met afschrijvingen welke tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur. Het gebouw is in 1996 gerenoveerd, de kosten daarvan zijn in 10 jaar afgeschreven. Het onroerend goed is niet bezwaard met hypotheek.

Het gebouw is op 4 februari 2011 getaxeerd door Troostwijk Taxaties B.V. De onderhandse verkoopwaarde, ontruimd, vrij van huur en / of gebruik, is getaxeerd in totaal op een bedrag van € 5.670.000.

D.2 Inventaris

Inventaris	-	-
-------------------	----------	----------

Investeringen in kantoor- en bedrijfsinventaris worden in het jaar van aanschaf volledig afgeschreven indien financiering aanwezig. De actuele (verzekerde) waarde van de kantoor- en bedrijfsinventaris is op 30 november 2010 door Troostwijk Taxaties B.V. getaxeerd op € 2.231.700 voor de bedrijfsinventaris en een bedrag van € 1.650.000 voor computerapparatuur exclusief BTW. Taxatie vindt één keer in de drie jaar plaats.

D.3 Vervoermiddelen

Aanschafwaarde vervoermiddelen	72.400	72.400
Afschrijving cumulatief	(60.900)	(46.700)
boekwaarde vervoermiddelen	11.500	25.700

Eind 2009 is een vervoermiddel aangeschaft ten behoeve van de secretaris van het HPA, PA en PDV. De eerste afschrijving op dit vervoermiddel (€ 11.500) heeft in 2010 plaatsgevonden. De laatste afschrijving op de auto van de Voorzitter bedraagt in 2010 € 2.700.

	Rekening 2010	Rekening 2009
D.4 Belegde gelden		
Ingelegde middelen per 1 januari	4.866.000	4.866.000
Herbelegde interest per 10-12-2010	161.100	-
Aangekochte rente per 10-12-2010	(49.100)	-
Herbelegde koerswinst per 10-12-2010	29.100	-
ingelegde middelen per 31 december	5.007.100	4.866.000
Marktwaarde per ultimo jaar (48.645,54 participaties x koers 103,0532)	5.013.079	4.888.974

Een deel van de bij het HPA, PA, PDV en PW beschikbare middelen worden gezamenlijk belegd, waarbij het HPA fungeert als gedelegeerd opdrachtgever naar Robeco. Het beheer van de portefeuille is sinds 1992 opgedragen aan Robeco. Robeco biedt twee fondsen aan die beleggen volgens de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden). Deze fondsen zijn beide gericht op lokale overheden, provincies en andere publieke organen. In 2010 is in het NRC Handelsblad een advertentie geplaatst waarin Robeco heeft aangekondigd dat het Robeco Fido zou gaan fuseren met het Robeco Fido Plus Fonds. Belangrijkste redenen voor deze fusie waren:

- De Fido-fondsen hebben elk afzonderlijk een te beperkte omvang, terwijl dezelfde unieke doelgroep wordt bediend;
- De Fido Plus Fonds restricties passen beter in het huidige marktklimaat en het fonds biedt meer rendementskansen;
- Het Fido Plus Fonds brengt lagere kosten met zich mee (Robeco Fido fonds 0,3% en Robeco Fido Plus Fonds 0,25%).

De besturen van het HPA, PA, PDV en PW hebben in 2010 ingestemd met de omzetting van het Fido fonds naar het Fido Plus fonds. De omzetting heeft voor de productschappen plaatsgevonden op 10 december 2010, de gevolgen zijn in bovenstaande tabel verwerkt.

D.5 Vorderingen

Debiteuren	252.600	374.900
totaal vorderingen	252.600	374.900

Het debiteurensaldo heeft betrekking op ondersteunende diensten aan organisaties die eind 2010 zijn gefactureerd.

	Rekening 2010	Rekening 2009
D.6 Overlopende activa		
Nog te factureren aan derden	7.300	600
Nog te ontvangen rente (belegde gelden)	59.300	197.300
Nog te ontvangen rente (bankrente)	22.600	35.400
Transitoria (overloop facturen)	220.000	145.400
Waarborgsommen	14.940	14.900
Voorschot pensioenpremies	278.500	313.400
Overige	23.860	29.700
totaal overlopende activa	626.500	736.700

Het bedrag aan nog te ontvangen rente op belegde gelden is in 2010 belangrijk lager, doordat het grootste gedeelte van deze rente bij de conversie is herbelegd (zie D.4 Belegde gelden).

D.7 Rekening courant met productschappen

Productschap Wijn	-	26.500
totaal rekening courant met productschappen	-	26.500

D.8 Rekening courant met derden

EL&I Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	319.400	422.200
EL&I Herstructurering / wachtgeldverplichtingen 2006	1.899.300	2.220.400
EL&I reguliere dienst	290.100	-
totaal rekening courant met derden	2.508.800	2.642.600

Voor de stand van de Rekening courant EL&I reguliere dienst per 31-12-2009 verwijzen wij naar D.14 Rekening courant met derden. De posten Herstructurering en Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 betreffen het aandeel van EL&I in deze regelingen. Jaarlijks worden de werkelijke kosten door middel van de declaratie uitvoeringskosten Medebewind bij EL&I gedeclareerd, waardoor deze vorderingen afnemen.

D.9 Bankrekeningen

Bankrekeningen	8.144.600	9.640.400
Bankrekening ten gunste van de cacaobranche	4.778.300	5.651.100
totaal bankrekeningen	12.922.900	15.291.500

	Rekening 2010	Rekening 2009
De banktegoeden van het HPA ad € 8.144.600 zijn vrij opeisbaar. Alle inkomsten en uitgaven van het HPA, PA, PDV en PW lopen via de banken van het HPA. Hiervoor heeft het HPA met al deze productschappen een rekening courant verhouding. Over de saldi van deze rekening couranten vergoedt, respectievelijk ontvangt het HPA rente.		

De Subsidieregeling duurzame ontwikkeling cacao- en chocoladesector wordt uitgevoerd door een door de Minister van EL&I ingestelde begeleidingscommissie. Het HPA is hierbij verantwoordelijk voor de financiële administratie. In 2010 is buiten de directe baten en lasten een bedrag van circa € 938.800 aan projecten uitgekeerd. Van het saldo is reeds voor € 1.766.100 verplichtingen aangegaan (zie ook onder D.15 Nog te betalen bedragen).

D.10 Voorziening Wachtgeld / Herstructurering 2006

Stand per 1 januari	3.137.000	4.116.900
Onttrekkingen	(483.900)	(979.900)
stand per 31 december	2.653.100	3.137.000

Voor een nadere toelichting verwijzen we u naar hoofdstuk L.3 Bijzondere regelingen.

D.11 Voorziening Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005

Stand per 1 januari	492.400	617.300
Onttrekkingen	(125.800)	(124.900)
stand per 31 december	366.600	492.400

Voor een nadere toelichting verwijzen we u naar hoofdstuk L.3 Bijzondere regelingen.

D.12 Voorziening onderhoud gebouw

Stand per 1 januari	302.700	444.600
Dotatie t.l.v. exploitatie gebouwen	200.000	100.000
Dotatie t.l.v. Resultaat Bestuur algemeen	-	100.000
Onttrekkingen	(289.100)	(341.900)
stand per 31 december	213.600	302.700

	Rekening 2010	Rekening 2009
D.13 Rekening courant met productschappen		
Productschap Wijn	114.400	-
Productschap Diervoeder	2.777.400	2.867.200
Productschap Akkerbouw	6.506.200	8.248.900
totaal rekening courant met productschappen	9.398.000	11.116.100

Voor de stand van de Rekening courant Productschap Wijn per 31-12-2009 verwijzen wij naar D.7 Rekening courant met productschappen.

D.14 Rekening courant met derden

Ministerie van EL&I reguliere dienst	-	382.000
---	----------	----------------

Voor de stand per 31-12-2010 verwijzen wij naar D.8 Rekening courant met derden.

D.15 Nog te betalen bedragen

Internationale Cacao Overeenkomst	4.778.300	5.651.100
Reservering verlofuren	598.200	667.200
Loonbelasting	532.600	568.200
Overlopende kosten reorganisatie	458.700	-
Reservering vakantiegeld	370.400	379.700
Crediteuren	257.600	195.000
Ontvlechting administratie EL&I	165.300	-
BTW	159.900	-
Sociale lasten	136.100	130.600
Digitaliseren inkoopfacturen	66.600	-
Overige	45.900	97.700
totaal nog te betalen bedragen	7.569.600	7.689.500

De Internationale Cacao Overeenkomst heeft betrekking op de subsidieregeling duurzame ontwikkeling cacao- en chocoladesector. Voor een nadere toelichting verwijzen we u naar onderdeel D.9 bankrekeningen.

Onder Reservering vakantiegeld en verlofuren zijn de verplichtingen opgenomen van het HPA, PA, PDV en PW aan uit te betalen vakantiegeld en verlofuren per 31 december. De lasten per productschap zijn wel bij de verschillende productschappen opgenomen.

D.16 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gebouw

In de periode 1994 t/m 1996 is er een renovatie van het HPA-pand uitgevoerd. EL&I heeft 55% in de renovatiekosten bijgedragen (€ 2.078.300). Het HPA heeft bij eventuele verkoop van het gebouw een jaarlijks dalende terugbetalingsverplichting gedurende 15 jaar. Eind 2010 is er geen verplichting meer.

Lease- en huurverplichtingen

Er zijn langlopende huurovereenkomsten aangegaan inzake kopieermachines. De laatste overeenkomst vervalt per 31-12-2014. Van 2011 t/m 2014 bedraagt de jaarlijkse verplichting gemiddeld € 37.000.

Reorganisatie

Met EL&I is in de loop van 2010 overleg gevoerd over de financiering van de verdere krimp de komende jaren als gevolg van de substantiële afname van werk binnen de afdeling Uitvoering Regelingen. Dit is het gevolg van het op nihil stellen van de zuivelrestitutie en het wegvallen van de suikerrestitutie in de NA-I. Per 7 september 2010 is aan 28 medewerkers (22,7 fte) ontslag aangezegd. In 2010 is een sociaal plan door de besturen goedgekeurd, waarin de handelswijze en financiële kaders voor de afvloeiing van personeel is geregeld. In 2010 was nog niet duidelijk van welke regelingen uit het sociaal plan de medewerkers gebruik gaan maken en wat het financieel belang hiervan is. Er is een voorlopige raming van de kosten gemaakt, deze bedragen maximaal € 2,3 mln. Opgemerkt wordt dat in dit scenario ervan uit gegaan is dat niemand ander werk vindt en dat de medewerkers die niet voor een afkoopsom kiezen de maximale termijn aan wachtgeld nodig hebben. De werkelijke lasten zullen waarschijnlijk aanzienlijk minder bedragen. Aangezien deze formatiereductie het gevolg is van de afname van de medebewindtaken, zullen de lasten hiervan nagenoeg volledig gedragen worden door het Ministerie van EL&I en op kasbasis worden afgerekend.

In 2010 hebben 7 medewerkers een overeenkomst ondertekend inzake de afkoop van wachtgeldverplichtingen. Het daarmee gemaakte bedrag is, in overleg met EL&I, in de jaarrekening 2010 opgenomen bij Bijzondere Regelingen en wordt volledig gefinancierd door Medebewind.

Samenwerking productschappen

De afgelopen periode heeft er binnen een aantal productschappen en hun bestuurlijke achterbannen intensief beraad plaatsgehad over samenwerking. Dit tegen de achtergrond van de noodzaak tot verhoging van de efficiency en om er voor te zorgen dat er voldoende kritische massa is om een professioneel dienstenniveau te kunnen blijven garanderen. De ondertekende productschappen hebben intussen overeenstemming bereikt over een aantal verregaande vormen van samenwerking, waarbij een deel van hun activiteiten worden samengevoegd. Zo wordt een belangrijk deel van hun ondersteunende activiteiten (Backoffice) ondergebracht in één centrale werkorganisatie. Tegelijkertijd worden de medebewindtaken van alle productschappen bijeengebracht in één gecombineerde werkorganisatie. De intentie is om alle activiteiten op één nieuwe locatie eind 2011 te gaan uitvoeren. Hieruit vloeien geen verplichtingen die het HPA in haar jaarrekening 2010 behoeft op te nemen.

E.

Rekening van
baten en lasten

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	621.400	567.000	490.400	617.700
Diensten aan derden - doorbelast	3.500.900	3.731.900	3.841.200	3.806.800
Rente	-	-	-	-
Vergoeding opgedragen taken	8.272.000	8.278.200	7.981.900	8.279.400
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	190.500	190.000	290.000	170.900
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.584.800</i>	<i>12.767.100</i>	<i>12.603.500</i>	<i>12.874.800</i>
Interne overboekingen (aan)	6.819.200	7.209.400	7.061.300	6.872.900
totaal baten	19.404.000	19.976.500	19.664.800	19.747.700
Lasten				
Personeelskosten	9.292.000	9.780.000	9.966.400	9.449.900
Reis-, verblijf- en representatiekosten	110.000	133.500	133.000	120.200
Huisvestingskosten	315.600	310.300	346.800	354.500
Bureaunkosten	1.054.400	1.063.600	866.900	1.048.000
Vergaderkosten	13.700	15.200	7.500	13.200
Financiële relaties	32.700	70.900	88.900	195.500
Diensten door derden - direct	405.300	550.300	463.500	372.000
Diensten door derden - doorbelast	295.600	344.500	304.500	279.500
Overige lasten	784.100	446.600	398.100	770.700
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.303.400</i>	<i>12.714.900</i>	<i>12.575.600</i>	<i>12.603.500</i>
Interne overboekingen (van)	6.819.200	7.209.400	7.061.300	6.872.900
totaal lasten	19.122.600	19.924.300	19.636.900	19.476.400
Resultaat	281.400	52.200	27.900	271.300
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	848.000	848.000	848.000	576.700
Reserves 31/12	1.129.400	900.200	875.900	848.000

E.1 Verschillentabel rekening van baten en lasten

In onderstaande tabel worden de verschillen tot uitdrukking gebracht van de rekening 2010 ten opzichte van de herziene begroting 2010. Grote afwijkingen en relevante ontwikkelingen worden nader toegelicht.

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Vershil
Baten			
Diensten aan derden - direct	621.400	567.000	54.400
Diensten aan derden - doorbelast	3.500.900	3.731.900	(231.000)
Vergoeding opgedragen taken	8.272.000	8.278.200	(6.200)
Overige baten	190.500	190.000	500
Intern doorbelast (aan)	6.819.200	7.209.400	(390.200)
totaal baten	19.404.000	19.976.500	(572.500)
Lasten			
Personeelskosten	9.292.000	9.780.000	(488.000)
Reis-, verblijf- en representatiekosten	110.000	133.500	(23.500)
Huisvestingskosten	315.600	310.300	5.300
Bureaunkosten	1.054.400	1.063.600	(9.200)
Vergaderkosten	13.700	15.200	(1.500)
Financiële relaties	32.700	70.900	(38.200)
Diensten door derden - direct	405.300	550.300	(145.000)
Diensten door derden - doorbelast	295.600	344.500	(48.900)
Overige lasten	784.100	446.600	337.500
Intern doorbelast (van)	6.819.200	7.209.400	(390.200)
totaal lasten	19.122.600	19.924.300	(801.700)
Resultaat	281.400	52.200	229.200

E.2 Toelichting op rekening van baten lasten

Personeelskosten

Bij het opstellen van de herziene begroting zijn de personeelskosten, met name salarissen en sociale lasten, te ruim begroot. Dit verklaart het grote verschil tussen herziene begroting en jaarrekening. Als gevolg hiervan wijken ook de posten Diensten aan derden - doorbelast, Vergoeding opgedragen taken, Intern doorbelast (aan) en Intern doorbelast (van) in de jaarrekening sterk af van de herziene begroting.

Salarissen

De salarissen zijn gebaseerd op de CAO voor de PBO-sector. In de herziene begroting 2010 was rekening gehouden met een salarisverhoging per 01-04-2010 van 1,5%. De werkelijke salarisverhoging is uitgekomen op 1,4%.

Pensioenpremie

De dekkingsgraad van ons pensioenfonds (PFP) is per eind december 2010 126%. Eind 2009 heeft het bestuur van ons pensioenfonds besloten om de premiekorting minder snel te verlagen dan eerder werd verwacht. Hierdoor bedraagt de totale pensioenpremie in 2010 geen 21% (14% voor de werkgever en 7% voor de werknemer), maar 15% (10% voor de werkgever en 5% voor de werknemer). Mocht de dekkingsgraad van PFP dalen tot beneden de 105%, dan heeft de werkgever zich verplicht jaarlijks een extra premiestorting te doen in het pensioenfonds van 5% van de totale salarissom. Dit is in 2010 niet van toepassing.

Overige personeelskosten

Onder overige personeelskosten zijn kosten verantwoord zoals belaste- en onbelaste vergoedingen, opleidingskosten, ondernemingsraad, arbo en vitaliteitsbeleid.

De specificatie van de personeelskosten is als volgt:

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Salarissen	6.997.300	7.215.500	7.134.100	7.127.500
Wettelijke sociale lasten	820.800	834.000	880.800	821.200
Pensioenpremie	625.700	645.400	959.400	513.700
Overige personeelskosten	848.200	1.085.100	992.100	987.500
totaal personeelskosten	9.292.000	9.780.000	9.966.400	9.449.900

E. Rekening van baten en lasten

Gemiddelde formatie	(in fulltime equivalenten)			
	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Voorzitter	1,0	1,0	1,0	1,0
Secretariaat	5,3	5,3	5,3	5,9
Adviseurs	1,9	2,0	2,0	-
Afdelingen:				
Communicatie	4,1	4,1	4,0	2,8
Personeel & Organisatie	4,9	5,1	5,8	6,4
Interne Auditdienst	5,6	5,9	5,9	5,9
Juridische- en Bestuurszaken	4,4	5,1	5,1	4,7
Financiën, Planning en Control	21,8	22,0	19,3	20,6
Informatie- en Communicatie Technologie	10,4	10,4	10,4	10,7
Facilitaire Dienst	6,1	6,5	6,5	8,9
Exploitatie Gebouw	9,7	9,5	10,0	9,9
Uitvoering Regelingen	55,3	55,7	56,4	61,0
totaal afdelingen	122,3	124,3	123,4	130,9
Afdeling Voedsel en voeding	6,0	5,9	5,3	5,3
Afdeling Arbeid	5,9	6,4	6,0	5,9
totaal (actief)	142,4	144,9	143,0	149,0
Bijzondere regelingen:				
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	9,5	9,8	9,4	9,9
Herstructurering (2006)	13,8	14,4	12,8	15,9
totaal bijzondere regelingen (niet actief)	23,3	24,2	22,2	25,8
totaal	165,7	169,1	165,2	174,8

In bovenstaande tabel wordt de gemiddelde formatie weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen actief personeel (gefinancierd door de sectorproductschappen en EL&I, medebewind) en niet actief personeel (gefinancierd door een reeds eerder gevormde voorziening, met uitzondering van het medebewindaandeel, dit gaat op kasbasis).

E. Rekening van baten en lasten

Salarisschaalindeling	(in fulltime equivalenten)	
	Rekening 2010	Rekening 2009
Voorzitter	1,0	1,0
16	-	-
15	1,0	-
14	1,0	1,6
13	2,8	3,8
12	5,5	5,5
11	22,3	20,3
10	5,5	6,3
9	10,1	11,2
8	14,1	14,3
7	15,5	18,2
6	43,8	41,4
5	10,6	15,7
4	7,3	7,8
3	0,3	0,3
2	1,6	1,6
1	-	-
totaal fte HPA (actief)	142,4	149,0
<u>Bijzondere regelingen (niet actief):</u>		
Detachering	-	-
Herstructurering	13,8	15,9
RIVU	9,5	9,9
totaal bijzondere regelingen (niet actief)	23,3	25,8
totaal gemiddelde formatie naar salarisschaal	165,7	174,8

In bovenstaande tabel wordt de formatie weergegeven per 31 december van het desbetreffende jaar onderverdeeld naar salarisschalen. De bijzondere regelingen zijn apart opgenomen in dit overzicht. De reden hiervoor is dat deze medewerkers niet volgens de schaalindeling verloond worden, maar dat met de medewerkers aparte afspraken zijn gemaakt met betrekking tot een vertrekregeling.

Vergaderkosten

Het bestuur van het productschap heeft een verordening vastgesteld waarin vacatiegelden en overige vergoedingen zoals reis- en verblijfkosten zijn geregeld. Basis voor deze verordening is de 'Verordening regels en richtlijnen bedrijfslichamen van de Sociaal Economische Raad 2005-2006'. De (plaatsvervangende) leden van het (dagelijks) bestuur ontvangen voor het bijwonen van vergaderingen, per dagdeel waarin is vergaderd, een vacatievergoeding en een vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Diensten door derden – direct

De hier begrote lasten voor externe inzet bij de Facilitaire Dienst en Exploitatie Gebouw zijn niet gebruikt. Daarnaast zijn de lasten voor onderhoud en ontwikkeling PO-systemen voor Medebewind lager uitgevallen dan was voorzien.

Overige lasten

Hier is het bedrag opgenomen van de werknemers die in 2010 hebben gekozen voor afkoop van de wachtgeldverplichting (€ 348.500) inzake het Sociaal Plan 2010. De lasten zijn opgenomen bij Medebewind.

F. Rekening van baten en lasten naar hoofd- functie

Rekening 2010

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Arbeid	Medebewind
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	621.400	472.900	148.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.500.900	3.118.400	382.500	-
Rente	-	-	-	-
Vergoeding opgedragen taken	8.272.000	-	-	8.272.000
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	190.500	190.100	400	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.584.800</i>	<i>3.781.400</i>	<i>531.400</i>	<i>8.272.000</i>
Interne overboekingen (aan)	6.819.200	6.819.200	-	-
totaal baten	19.404.000	10.600.600	531.400	8.272.000
Lasten				
Personeelskosten	9.292.000	8.865.100	426.900	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	110.000	102.800	6.800	400
Huisvestingskosten	315.600	272.200	30.700	12.700
Bureaunkosten	1.054.400	772.400	9.100	272.900
Vergaderkosten	13.700	10.800	2.900	-
Financiële relaties	32.700	18.000	14.700	-
Diensten door derden - direct	405.300	138.400	600	266.300
Diensten door derden - doorbelast	295.600	33.700	-	261.900
Overige lasten	784.100	3.800	7.900	772.400
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.303.400</i>	<i>10.217.200</i>	<i>499.600</i>	<i>1.586.600</i>
Interne overboekingen (van)	6.819.200	133.800	-	6.685.400
totaal lasten	19.122.600	10.351.000	499.600	8.272.000
Resultaat	281.400	249.600	31.800	-
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	848.000	718.400	129.600	-
Reserves 31/12	1.129.400	968.000	161.400	-

Herziene begroting 2010

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Arbeid	Medebewind
Baten				
Heffingen	-	-	-	-
Retributies	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	567.000	408.500	158.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.731.900	3.294.600	437.300	-
Rente	-	-	-	-
Vergoeding opgedragen taken	8.278.200	-	-	8.278.200
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-
Overige baten	190.000	190.000	-	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.767.100</i>	<i>3.893.100</i>	<i>595.800</i>	<i>8.278.200</i>
Interne overboekingen (aan)	7.209.400	7.209.400	-	-
totaal baten	19.976.500	11.102.500	595.800	8.278.200
Lasten				
Personeelskosten	9.780.000	9.288.300	491.700	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	133.500	119.300	10.200	4.000
Huisvestingskosten	310.300	267.500	30.000	12.800
Bureaunkosten	1.063.600	883.400	10.200	170.000
Vergaderkosten	15.200	12.500	2.700	-
Financiële relaties	70.900	19.000	51.900	-
Diensten door derden - direct	550.300	170.000	300	380.000
Diensten door derden - doorbelast	344.500	36.100	-	308.400
Overige lasten	446.600	2.500	-	444.100
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.714.900</i>	<i>10.798.600</i>	<i>597.000</i>	<i>1.319.300</i>
Interne overboekingen (van)	7.209.400	250.500	-	6.958.900
totaal lasten	19.924.300	11.049.100	597.000	8.278.200
Resultaat	52.200	53.400	(1.200)	-
Stand van de reserve				
Reserves 01/01	848.000	718.400	129.600	-
Reserves 31/12	900.200	771.800	128.400	-

G.

Rekening van
baten en lasten
naar geleding

Rekening 2010

	Totaal generaal	Bestuur & organisatie	Afdelingen	Bijzondere regelingen	Afdeling Voedsel en voeding	Afdeling Arbeid	Medebewind
Lasten							
Personeelskosten	9.292.000	739.000	7.644.200	-	481.900	426.900	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	110.000	56.400	27.900	-	18.500	6.800	400
Huisvestingskosten	315.600	54.200	191.700	-	26.300	30.700	12.700
Bureaunkosten	1.054.400	15.500	744.100	-	12.800	9.100	272.900
Vergaderkosten	13.700	10.800	-	-	-	2.900	-
Diensten door derden - direct	405.300	6.900	130.600	-	900	600	266.300
Diensten door derden - doorbelast	295.600	27.000	6.700	-	-	-	261.900
Overige lasten	784.100	2.700	100	-	1.000	7.900	772.400
totaal apparaatskosten	12.270.700	912.500	8.745.300	-	541.400	484.900	1.586.600
Sectoractiviteiten	32.700	-	-	-	18.000	14.700	-
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.303.400</i>	<i>912.500</i>	<i>8.745.300</i>	<i>-</i>	<i>559.400</i>	<i>499.600</i>	<i>1.586.600</i>
Interne overboekingen (van)	6.819.200	9.300	124.500	-	-	-	6.685.400
totaal lasten	19.122.600	921.800	8.869.800	-	559.400	499.600	8.272.000
Financiering							
Diensten aan derden - direct	621.400	-	282.800	-	190.100	148.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.500.900	570.300	2.179.500	-	368.600	382.500	-
Vergoeding opgedragen taken	8.272.000	-	-	-	-	-	8.272.000
Overige baten	190.500	184.900	3.500	-	1.700	400	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.584.800</i>	<i>755.200</i>	<i>2.465.800</i>	<i>-</i>	<i>560.400</i>	<i>531.400</i>	<i>8.272.000</i>
Interne overboekingen (aan)	6.819.200	394.000	6.404.000	-	21.200	-	-
totaal financiering	19.404.000	1.149.200	8.869.800	-	581.600	531.400	8.272.000
Resultaat	281.400	227.400	-	-	22.200	31.800	-
Stand van de reserve							
Reserve 01/01	848.000	575.600	-	-	142.800	129.600	-
Reserve 31/12	1.129.400	803.000	-	-	165.000	161.400	-

Herziene begroting 2010

	Totaal generaal	Bestuur & organisatie	Afdelingen	Bijzondere regelingen	Afdeling Voedsel en voeding	Afdeling Arbeid	Medebewind
Lasten							
Personeelskosten	9.780.000	772.900	8.003.000	-	512.400	491.700	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	133.500	63.000	32.300	-	24.000	10.200	4.000
Huisvestingskosten	310.300	54.400	186.000	-	27.100	30.000	12.800
Bureaunkosten	1.063.600	27.500	838.800	-	17.100	10.200	170.000
Vergaderkosten	15.200	12.500	-	-	-	2.700	-
Diensten door derden - direct	550.300	15.000	144.000	-	11.000	300	380.000
Diensten door derden - doorbelast	344.500	29.400	6.700	-	-	-	308.400
Overige lasten	446.600	2.500	-	-	-	-	444.100
totaal apparaatskosten	12.644.000	977.200	9.210.800	-	591.600	545.100	1.319.300
Sectoractiviteiten	70.900	-	-	-	19.000	51.900	-
<i>subtotaal lasten</i>	<i>12.714.900</i>	<i>977.200</i>	<i>9.210.800</i>	<i>-</i>	<i>610.600</i>	<i>597.000</i>	<i>1.319.300</i>
Interne overboekingen (van)	7.209.400	143.400	107.100	-	-	-	6.958.900
totaal lasten	19.924.300	1.120.600	9.317.900	-	610.600	597.000	8.278.200
Financiering							
Diensten aan derden - direct	567.000	-	224.600	-	183.900	158.500	-
Diensten aan derden - doorbelast	3.731.900	610.500	2.318.900	-	365.200	437.300	-
Vergoeding opgedragen taken	8.278.200	-	-	-	-	-	8.278.200
Overige baten	190.000	190.000	-	-	-	-	-
<i>subtotaal baten</i>	<i>12.767.100</i>	<i>800.500</i>	<i>2.543.500</i>	<i>-</i>	<i>549.100</i>	<i>595.800</i>	<i>8.278.200</i>
Interne overboekingen (aan)	7.209.400	421.200	6.774.400	-	13.800	-	-
totaal financiering	19.976.500	1.221.700	9.317.900	-	562.900	595.800	8.278.200
Resultaat	52.200	101.100	-	-	(47.700)	(1.200)	-
Stand van de reserve							
Reserve 01/01	848.000	575.600	-	-	142.800	129.600	-
Reserve 31/12	900.200	676.700	-	-	95.100	128.400	-

H.

Financierings-
staat

	Rekening 2010	Rekening 2009
Rekening van baten en lasten		
Diensten aan derden - direct (externe dienstverlening)	621.400	617.700
Diensten aan derden - doorbelast:		
Productschap Akkerbouw	1.975.900	2.037.000
Productschap Diervoeder	983.200	1.251.200
Productschap Wijn	541.800	518.600
<i>subtotaal Diensten aan derden doorbelast</i>	<i>3.500.900</i>	<i>3.806.800</i>
Vergoeding opgedragen taken (EL&I Medebewind)	8.272.000	8.279.400
Overige baten	190.500	170.900
totaal baten	12.584.800	12.874.800
totaal lasten	12.303.400	12.603.500
Resultaat	281.400	271.300

	Rekening 2010	Rekening 2009
Mutaties Balans		
Mutaties Rekening Couranten Productschappen:		
Productschap Akkerbouw	(1.742.700)	(27.200)
Productschap Diervoeder	(89.800)	(764.800)
Productschap Wijn	140.900	(1.332.500)
<i>subtotaal mutaties rekening couranten productschappen</i>	<i>(1.691.600)</i>	<i>(2.124.500)</i>
Overige balansmutaties HPA:		
Investeringen in materiële en immateriële vaste activa	-	(23.000)
Afschrijvingen in materiële en immateriële vaste activa	14.200	16.500
Investeringen in financiële vaste activa	(141.100)	-
Mutatie vorderingen en overige overlopende activa	366.300	3.562.200
Mutatie kortlopende schulden en overige overlopende passiva	(501.900)	(1.377.500)
Mutatie voorzieningen	(698.800)	(1.246.700)
Resultaat	281.400	271.300
<i>subtotaal overige balansmutaties HPA</i>	<i>(679.900)</i>	<i>1.202.800</i>
totaal mutatie liquide middelen	(2.371.500)	(921.700)
Het resultaat is toegerekend aan:		
Algemene reserve	281.400	271.300
Bestemmingsreserves	-	-
totaal mutaties reserves	281.400	271.300

I.

Overzicht eigen vermogen

Op grond van artikel 31 van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 van de Sociaal Economische Raad (SER) worden reserves onderscheiden naar:

- Algemene reserve
De algemene reserve is de reserve van de hoofdfunctie Bestuur en algemeen;
- Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn de reserves (van de overige hoofdfuncties) met een bijzondere bestemming, bepaald door het bestuur;
- Bestemmingsfondsen
Bestemmingsfondsen zijn reserves met een bijzondere bestemming, waarbij een bestedingsbeperking is aangebracht door derden.

Het eigen vermogen bestaat uit de som van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen. Op grond van artikel 34 van de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999 hanteert de SER als norm dat de som van de algemene reserve en de bestemmingsreserves maximaal gelijk is aan het totaal van de lasten over het verslagjaar.

Het eigen vermogen van het HPA is als volgt opgebouwd:

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Algemene reserve				
Bestuur en algemeen (inclusief Afdelingen)	803.000	676.700	342.300	575.600
Afdeling Voedsel en voeding	165.000	95.100	120.700	142.800
Afdeling Arbeid	161.400	128.400	113.900	129.600
totaal algemene reserve	1.129.400	900.200	576.900	848.000
totaal eigen vermogen	1.129.400	900.200	576.900	848.000
Vermogenstoets				
totale jaarlasten	12.303.400	12.714.900	12.575.600	12.603.500
Eigen vermogen ten opzichte van de jaarlasten	9,2%	7,1%	4,6%	6,7%

J.1 PBO toets

De uitgaven aan financiële relaties vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het Productschap. Het gaat daarbij voornamelijk om onderzoeken, promotiecampagnes, voorlichtingscampagnes, handhaving van verordeningen en kennisoverdracht.

Het Productschap gaat slechts een financiële relatie aan of zet deze voort wanneer aan de volgende criteria is voldaan:

- het doel van de financiële relatie is herleidbaar tot de taken en bevoegdheden van het Productschap, zoals bedoeld in artikel 71 van de wet en in haar instellingsbesluit;
- het doel van de financiële relatie is niet of niet goed te bereiken door middel van financiering door privaatrechtelijke organisaties;
- het Productschap kan de activiteiten niet of niet goed zelf uitvoeren;
- de activiteiten komen in beginsel ten goede aan alle ondernemingen waarvoor het Productschap is ingesteld, of die behoren tot een branche of sector binnen de werkingssfeer en de daarbij betrokken personen;
- er is voorzien in een tijdige evaluatie van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitbestede activiteiten.

In de intern opgestelde handreiking subsidiebeheer zijn deze criteria omgezet in te voeren beleid, procedures en uit te voeren beheersactiviteiten rondom de uit te besteden activiteiten. Bij vaststelling van projecten door het Productschap of daar onder vallende commissies, zijn de bovenstaande criteria tevens de uitgangspunten geweest voor het Bestuur. De handreiking wordt door het secretariaat nageleefd en afwijkingen worden schriftelijk geautoriseerd door de secretaris of door daartoe gemachtigde medewerkers.

J.2 Dragende en niet-dragende organisaties

In het geval dat het Productschap subsidies verstrekt of een financiële bijdrage verleent ten behoeve van bepaalde activiteiten, dient op grond van de Vfb 99 en het Besluit Beleidsregels van de SER de betreffende financiële relatie te worden vermeld, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar:

- benoemingsgerechtigde organisaties en instellingen waarin deze organisaties participeren (dragende organisaties);
- overige organisaties (niet-dragende organisaties).

In deze jaarrekening zijn geen financiële relaties die onder dragende of niet dragende organisaties opgenomen moeten worden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Hoofdproductschap Akkerbouw

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag in de hoofdstukken A tot en met J opgenomen jaarrekening 2010 van Hoofdproductschap Akkerbouw te Den Haag bestaande uit de balans per 31 december 2010 en de rekening van baten en lasten over 2010 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het productschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het productschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van het productschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Prinses Margrietplantsoen 46, 2595 BR Den Haag, Postbus 30715, 2500 GS Den Haag
T: 088 792 00 70, F: 088 792 95 20, www.pwc.nl*

*PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Professional Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Hoofdproductschap Akkerbouw per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met de Verordening financiën bedrijfslichamen 1999.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 40 van de Verordening financiën bedrijfslichamen melden wij dat wij niet hebben kunnen vaststellen dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening in verband met het feit dat het jaarverslag nog niet beschikbaar is.

Den Haag, 21 maart 2011
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. A.E. Gerritsma RA

L.

Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

L.1 Bestuur & organisatie

Onder de sector Bestuur & Organisatie worden de kosten verantwoord die verbonden zijn met de algemene bestuurskosten, voorzitter, het secretariaat en adviseurs medebewind.

Bestuur Algemeen

Onder Bestuur Algemeen worden de kosten verantwoord van het bestuur, zoals de deelname aan bestuursvergaderingen. Verder zijn er alle activiteiten ondergebracht die (nog) niet aan één van de andere subfuncties kunnen worden toegerekend. De secretaris van Productschap Akkerbouw is tevens secretaris van het HPA. Ten behoeve van deze werkzaamheden wordt 15% van zijn kosten doorbelast aan Bestuur Algemeen.

GMP+

In de Herziene begroting 2010 was bij Bestuur Algemeen € 190.000 aan baten opgenomen vanwege de verzelfstandiging van een deel van het PDV, GMP+ International. Bij ongewijzigd beleid zouden de kosten voor de overige financiers stijgen. De overige financiers en het bestuur van het HPA hebben expliciet aangegeven dat dit niet gewenst is. De afspraak is dat de feitelijke inkomsten die het HPA ontvangt van GMP+ International in mindering gebracht worden op het door het PDV te compenseren bedrag. De baten van GMP+ zijn voor een deel zichtbaar onder de 5e geldstroom en worden voor een deel ten gunste van de schappen en Medebewind gebracht via de afdelingen die activiteiten verrichten voor GMP. Het werkelijke bedrag aan compensatie voor 2010 bedraagt € 181.100.

Financiering

In het verleden werden de doorbelaste kosten via een vaste verdeelsleutel doorbelast aan de schappen. De directe lasten werden gedekt door inkomsten uit rente en verkoop van abonnementen. De ontvangen rente wordt sinds 2009 voor 100% direct toegerekend aan de schappen in verhouding van de rekening-courantstanden onderling. Abonnementen worden nauwelijks meer verkocht als gevolg van het beschikbaar stellen van informatie via internet.

Aangezien de directe lasten niet meer worden gefinancierd en we het hier hebben over algemeen bestuurlijke kosten, worden deze lasten voor 100% doorberekend aan de schappen op basis van overeengekomen verdeling (PA 40%, PDV 40%, Wijn 20%). Een gevolg hiervan is dat de reserve voorsnog intact blijft, zodat hiermee incidentele financiële tegenvallers in de toekomst kunnen worden opgevangen.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Voorzitter

De voorzitter van het HPA is tevens voorzitter van de productschappen Akkerbouw, Diervoeder en Wijn en de daaronder ressorterende (artikel 88a) commissies.

De totale kosten van de voorzitter zijn als volgt opgebouwd:

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
Salariskosten	137.100	139.900	138.700	135.400
Sociale lasten / pensioenlasten	18.400	20.800	28.500	18.300
<i>subtotaal voor WOPT</i>	<i>155.500</i>	<i>160.700</i>	<i>167.200</i>	<i>153.700</i>
Overige personeelskosten	33.000	32.300	18.900	17.900
totaal personeelskosten	188.500	193.000	186.100	171.600
Reis-, verblijf- en representatiekosten	32.700	35.000	31.500	30.200
Huisvesting	14.600	14.600	14.600	13.800
Bureaunkosten	3.900	6.700	3.300	3.700
totaal overige kosten	51.200	56.300	49.400	47.700
totaal kosten voorzitter	239.700	249.300	235.500	219.300

De kosten worden doorberekend op basis van de Verordening HPA Bezoldiging Voorzitter 2009 aan:

HPA Bestuur algemeen	25%
Productschap Akkerbouw	30%
Productschap Diervoeder	25%
Productschap Wijn	20%
totaal verdeling voorzitter	100%

Secretariaat

Ter ondersteuning van de werkorganisatie beschikt het productschap over een adjunct-secretaris, secretaressen en een chauffeur. De personeelskosten en de hieraan gerelateerde kosten worden onder de subfunctie Secretariaat vastgelegd en vervolgens doorberekend aan de geledingen waarvoor zij werkzaam zijn.

Adviseurs

In de rekening 2010 zijn onder Bestuur & Organisatie twee adviseurs opgenomen die uitsluitend medebewindtaken uitvoeren. Deze adviseurs werden voorheen onder de afdelingen Financiën, Planning en Control en Uitvoering Regelingen verantwoord, maar zijn in 2010 vanwege doelmatigheid onder directe verantwoordelijkheid gebracht van de adjunct-secretaris van het HPA.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Bestuur en Organisatie		Rekening 2010			
	Totaal Bestuur en Organisatie	Bestuur Algemeen	Voorzitter	Secretariaat	Adviseurs
Lasten					
<u>Afdelingskosten</u>					
Personeelskosten	739.000	-	188.500	369.800	180.700
Reis-, verblijf- en representatiekosten	56.400	3.700	32.700	13.800	6.200
Huisvestingskosten	54.200	-	14.600	27.800	11.800
Bureaustkosten	15.500	5.300	3.900	6.300	-
Vergaderkosten	10.800	10.800	-	-	-
Diensten door derden - direct	6.900	6.900	-	-	-
Diensten door derden - doorbelast	27.000	27.000	-	-	-
Overige lasten	2.700	2.700	-	-	-
<i>subtotaal afdelingskosten</i>	<i>912.500</i>	<i>56.400</i>	<i>239.700</i>	<i>417.700</i>	<i>198.700</i>
Interne overboekingen (van)	236.700	236.700	-	-	-
totaal afdelingskosten	1.149.200	293.100	239.700	417.700	198.700
<u>Organisatiekosten</u>					
Interne overboekingen (van)	(227.400)	(227.400)	-	-	-
totaal organisatiekosten	(227.400)	(227.400)	-	-	198.700
totaal lasten	921.800	65.700	239.700	417.700	198.700
Financiering					
<u>Financiering afdelingskosten</u>					
Diensten aan derden - doorbelast					
Productschap Akkerbouw	261.200	83.800	72.600	104.800	-
Productschap Diervoeder	196.900	116.300	60.500	20.100	-
Productschap Wijn	112.200	48.400	48.400	15.400	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>570.300</i>	<i>248.500</i>	<i>181.500</i>	<i>140.300</i>	<i>-</i>
Overige baten	184.900	183.300	-	800	800
Interne overboekingen (aan)					
Medebewind	168.000	(138.700)	-	106.100	200.600
Bestuur Algemeen	226.000	-	58.200	170.500	(2.700)
totaal financiering afdelingskosten	1.149.200	293.100	239.700	417.700	198.700
<u>Financiering organisatiekosten:</u>					
totaal financiering organisatiekosten	-	-	-	-	-
totaal financiering	1.149.200	293.100	239.700	417.700	198.700
Resultaat	227.400	227.400	-	-	-
Stand van de reserve					
Reserve 01/01	575.600	575.600	-	-	-
Reserve 31/12	803.000	803.000	-	-	-

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Bestuur en Organisatie		Herziene begroting 2010			
	Totaal Bestuur en Organisatie	Bestuur Algemeen	Voorzitter	Secretariaat	Adviseurs
Lasten					
<u>Afdelingskosten</u>					
Personeelskosten	772.900	1.000	193.000	387.800	191.100
Reis-, verblijf- en representatiekosten	63.000	10.000	35.000	13.000	5.000
Huisvestingskosten	54.400	-	14.600	28.000	11.800
Bureaunkosten	27.500	8.000	6.700	8.200	4.600
Vergaderkosten	12.500	12.500	-	-	-
Diensten door derden - direct	15.000	15.000	-	-	-
Diensten door derden - doorbelast	29.400	29.400	-	-	-
Overige lasten	2.500	2.500	-	-	-
<i>subtotaal afdelingskosten</i>	<i>977.200</i>	<i>78.400</i>	<i>249.300</i>	<i>437.000</i>	<i>212.500</i>
Interne overboekingen (van)	244.500	244.500	-	-	-
totaal afdelingskosten	1.221.700	322.900	249.300	437.000	212.500
<u>Organisatiekosten</u>					
Interne overboekingen (van)	(101.100)	(101.100)	-	-	-
totaal organisatiekosten	(101.100)	(101.100)	-	-	-
totaal lasten	1.120.600	221.800	249.300	437.000	212.500
Financiering					
<u>Financiering afdelingskosten</u>					
Diensten aan derden - doorbelast					
Productschap Akkerbouw	278.200	95.000	74.800	108.400	-
Productschap Diervoeder	212.300	129.200	62.300	20.800	-
Productschap Wijn	120.000	54.200	49.900	15.900	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>610.500</i>	<i>278.400</i>	<i>187.000</i>	<i>145.100</i>	<i>-</i>
Overige baten	190.000	190.000	-	-	-
Interne overboekingen (aan)					
Medebewind	322.200	-	-	109.700	212.500
Bestuur Algemeen	99.000	(145.500)	62.300	182.200	-
totaal financiering afdelingskosten	1.221.700	322.900	249.300	437.000	212.500
totaal financiering	1.221.700	322.900	249.300	437.000	212.500
Resultaat	101.100	101.100	-	-	-
Stand van de reserve					
Reserve 01/01	575.600	575.600	-	-	-
Reserve 31/12	676.700	676.700	-	-	-

L.2 HPA afdelingen

Ten behoeve van de productschappen PA, PDV en PW is bij het HPA een gemeenschappelijke werkorganisatie ingericht. De autonome kosten hiervan worden gefinancierd door de hiervoor genoemde productschappen. Dit gebeurt aan de hand van vooraf afgesproken bedragen, die of gebaseerd zijn op bestuurlijke afspraken of ontleend zijn aan geleverde dienstverlening (uren maal tarief), geborgd door een systeem van dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Op basis van de businessplannen maakt het HPA deze afspraken met de financiers (DVO's). Over de bestemming van de resultaten die bij de afdelingen behaald worden vindt besluitvorming plaats bij het opstellen van de jaarrekening.

De adjunct-secretaris van het HPA doet voorstellen aan de gezamenlijke directie en indien nodig aan het dagelijks bestuur van het HPA. Een specificatie van en toelichting op de verdeling van het resultaat vindt u onder A.3 Resultaten op hoofdlijnen per geleding.

Afdeling Communicatie (= Com.)

De rol van de agrarische productschappen is aan het veranderen. Van de productschappen wordt verlangd dat zij transparanter te werk gaan en regelmatig toetsen of zij voldoende draagvlak bezitten binnen de sectoren. Hiervoor is een goede implementatie van de Code Goed Bestuur vereist.

Een belangrijk gegeven is ook dat door de liberalisatie van het Europese landbouwbeleid het zwaartepunt binnen de werkzaamheden steeds meer bij het autonome takenpakket komt te liggen. Dat betekent niet dat het medebewind verdwijnt, wel dat de nadruk meer komt te liggen op de rol van de agrarische schappen als kennis- en informatieplatform voor de sectoren die zij bedienen. Sleutelbegrippen hierin zijn ontwikkelingen rond voedselveiligheid, duurzaamheid en arbeid, die in relevante kennis- en informatieproducten vertaald moeten worden.

De afdeling Communicatie heeft binnen de service-organisatie HPA de taak PA, PDV en PW in dit transformatieproces te begeleiden en van het benodigde communicatie-instrumentarium te voorzien. Dit speelt zowel op strategisch niveau - het communicatiebeleid - als op tactisch niveau: de uitvoering. Binnen het HPA werkt de afdeling Communicatie aan het creëren van binding en betrokkenheid tussen de medewerkers. Voorbeelden van instrumenten die hiervoor ontwikkeld worden zijn een vernieuwd intranet en een personeelsmagazine. Drie seniormedewerkers en één juniormedewerker spannen zich in om hiervan een succes te maken.

Afdeling Personeel & Organisatie (= P&O)

De afdeling P&O participeert en adviseert op allerlei niveau's en houdt zich bezig met de afstemmingsproblematiek tussen medewerker en de productschappen. Belangrijke taak is het adviseren van het management over efficiency- en organisatorische vraagstukken en over de problematiek betreffende de informatiebeveiliging. Daarnaast houdt de afdeling zich onder andere bezig met de uitvoering van de werving en selectie, ziekteverzuim(preventie) en loopbaanbeleid. Ook volgt zij nauwlettend de ontwikkelingen in de (sociale) wetgeving waardoor de medewerkers van de productschappen tijdig op de hoogte kunnen worden gesteld van mogelijke veranderingen.

Afdeling Interne Auditdienst (= IAD)

De IAD kent geen afdelingshoofd en ressorteert rechtstreeks onder de adjunct-secretaris van het HPA. De primaire taak is het geven van aanvullende zekerheid over de effectiviteit en de beheersing van de bedrijfsvoering van alle door het HPA uitgevoerde medebewindregelingen. Incidenteel worden audittaken op het gebied van autonoom uitgevoerd. Deze hebben betrekking op de certificering

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

van subsidieafrekeningen en het toezichthouderschap van het tuchtrecht. Verder is de IAD door de besturen van het PA, PDV en PW benoemd tot intern toezichthouder op de naleving van de principes van de Code Goed Bestuur product- en bedrijfsschappen. Voor de medebewindregelingen werkt de IAD samen met de IAD van Dienst Regelingen.

Afdeling Juridische- en Bestuursaangelegenheden (= JBA)

De afdeling Juridische- en Bestuursaangelegenheden bestaat uit juristen en een secretaresse. Deze afdeling adviseert de productschappen PA, PDV, PW, PT, MVO, het Bosschap zomede het achterliggende bedrijfsleven over juridische aspecten van de uitvoering van de autonome en medebewindtaken. Daarnaast houdt de afdeling zich bezig met de voorbereiding en afhandeling van zaken als verordeningen, contracten, juridische geschillen met inbegrip van het tuchtrecht en bestuursrechtelijke processen, zoals beroep en bezwaar. Wat betreft de bestuurlijke aangelegenheden vervult JBA secretariële werkzaamheden voor de besturen van de productschappen. Dit betekent dat de afdeling conceptverslagen en beleidsnotities opstelt met name aangaande PBO-aangelegenheden en de tweejaarlijkse benoeming van de besturen begeleidt.

Afdeling Financiën, Planning en Control (= FPC)

De afdeling FPC zorgt voor een optimale invulling van de administratieve-, financiële- en beheersfunctie binnen de HPA werkorganisatie en voor de productschappen PA, PDV en WIJN om de missie en doelstellingen van deze productschappen te kunnen realiseren.

De invulling van de administratieve-, financiële- en beheersfunctie omvat:

- Het ontwikkelen, implementeren, tot uitvoer brengen en actueel houden van het beleid op de gebieden van financiën en de financiële verantwoording van de autonome- en medebewindgeldstromen;
- Het ondersteunen, begeleiden en adviseren van directie, leidinggevenden en medewerkers op de genoemde beleidsgebieden;
- Het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor de uitvoering van de bovengenoemde beleidsgebieden door middel van het up-to-date en op efficiënte wijze voeren van de (financiële) administraties en registraties, alsmede de daaraan ten grondslag liggende geautomatiseerde systemen;
- Het voeren van de personeels- en salarisadministratie.

Afdeling Informatie- en Communicatie Technologie (= ICT)

De afdeling ICT is een ondersteunende afdeling voor de HPA werkorganisatie en het PA, PDV en PW. De afdeling stelt de werkplek beschikbaar waarmee medewerkers hun werkzaamheden op geautomatiseerde wijze kunnen ondersteunen. Hiervoor worden computers en/of laptops ingericht die aan het netwerk kunnen worden gekoppeld en worden printvoorzieningen geboden. De standaard werkplekken zijn ingericht volgens de voorschriften van het Ministerie van EL&I, hierdoor krijgt men toegang tot het Agronet en alle daaraan gekoppelde voorzieningen zoals het Microsoft Office pakket, E-mail en toegang tot het Internet. Tevens zijn er voorzieningen getroffen voor het veiligstellen van gegevens en voor de continuïteit van de bedrijfsvoering (backup- en uitwijkprocedures). De helpdesk is beschikbaar voor het snel oplossen van (technische) problemen en het ondersteunen van medewerkers bij het gebruik van de Office applicaties. Naast de standaard kantoorautomatisering (KA-applicaties) worden werkplekken voorzien van specifieke toepassingen, benodigd voor bepaalde werkzaamheden. Daaronder vallen naast commerciële software zoals Exact ook de zogenaamde maatwerkapplicaties. Deze laatste categorie omvat specifiek voor de organisatie ontwikkelde programmatuur. Voor het onderhoud hiervan is een team specialisten beschikbaar die de wensen en eisen vanuit de gebruikersorganisatie vertalen naar opdrachten voor externe ontwikkelorganisaties. Dit kan zowel op ad hoc basis gebeuren als in projectverband. Daarnaast draagt de afdeling ook zorg voor het opzetten en in de lucht houden van websites ten behoeve van verschillende productschappen.

Afdeling Facilitaire Dienst (= FD) en Afdeling Exploitatie gebouw (= EG)

De Facilitaire Dienst levert op de vraag afgestemde facilitaire ondersteuning aan de medewerkers van onze organisatie en andere huurders in dit gebouw. De dienstverlening varieert van algemeen ondersteunende en beheersdiensten, zoals (technisch) onderhoud en schoonhouden van het gebouw tot meer op maat gesneden diensten waarbij de wens van de individuele afnemer in belangrijke mate bepalend is. Hierbij valt te denken aan het verlenen van reproductie- en beveiligingsdiensten maar ook aan het leveren van ondersteuning bij evenementen en bijeenkomsten. Daarnaast behoren catering, documentenbeheer, receptie- en beveiligingsdiensten tot het standaard dienstenpakket. Vanuit de doelstelling om te ontzorgen worden alle facilitaire vragen via Service en Coördinatie, het centrale meldpunt van de Facilitaire Dienst, ontvangen, geregistreerd, gepland en wordt toegezien op een correcte en tijdige uitvoering. Uitgangspunt is dat een facilitaire vraag of melding slechts eenmaal hoeft te worden gesteld. Daarna neemt de Facilitaire Dienst de zorg over.

De totale lasten voor de huisvesting moeten gefinancierd worden uit de opbrengst van de door te berekenen huur- en servicekosten aan de gebruikers. Indien er alsnog een negatief saldo ontstaat wordt dit hoofdzakelijk veroorzaakt door de leegstand in het gebouw. Deze leegstand wordt uiteindelijk gefinancierd door de productschappen Akkerbouw, Wijn, Diervoeder en EL&I Medebewind in verhouding van de aan hen toe te rekenen formatie. Buiten de gebruikelijke huurders van de productschappen wordt er tegenwoordig ook ruimte verhuurd aan derden. Hierdoor wordt de leegstand gedeeltelijk opgevangen.

Doorberekende huurkosten

Voor de huur is in 2010 een tarief gehanteerd van € 90,00 per m². Hiermee worden de kosten gedekt van belastingen, verzekeringen, salaris- en overige kosten van de Technische Dienst, kleine onderhoudskosten en een jaarlijkse dotatie aan de Voorziening groot onderhoud gebouw.

Doorberekende servicekosten

Ten behoeve van de servicekosten is in 2010 een tarief van € 200,00 per m² gehanteerd. Hier betreft het de kosten voor gas, water en licht, bedrijfshulpverlening en de salaris- en overige kosten van de teams Service en Coördinatie, Restaurant en Schoonmaak.

Afdeling Uitvoering Regelingen (= UR)

De afdeling Uitvoering Regelingen is belast met de uitvoering van de door de overheid in medebewind opgedragen taken op het gebied van het Europese landbouwbeleid. De afdeling is verantwoordelijk verschuldigd aan de directie van het HPA.

Een toelichting op de reorganisatie vindt u in D.16 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

	Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Lasten										
Afdelingskosten										
Personeelkosten	7.457.400	291.500	380.200	419.300	388.000	1.332.800	687.500	305.000	516.300	3.136.800
Reis-, verblijf- en representatiekosten	27.200	4.100	2.400	500	1.400	10.900	1.400	100	4.300	2.100
Huisvestingskosten	16.100	22.300	26.900	22.400	34.100	99.400	54.300	99.500	(520.900)	178.100
Bureaукosten	140.300	11.800	4.400	6.000	13.000	15.500	7.000	23.400	9.900	49.300
Diensten door derden - direct	19.300	100	-	-	-	7.400	-	-	-	11.800
totaal afdelingskosten	7.660.300	329.800	413.900	448.200	436.500	1.466.000	750.200	428.000	9.600	3.378.100
Organisatiekosten										
Personeelkosten	186.800	-	177.200	-	-	-	-	-	9.600	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	700	-	700	-	-	-	-	-	-	-
Huisvestingskosten:										
Gas, water en licht	165.100	-	-	-	-	-	-	-	165.100	-
Belastingen	43.700	-	-	-	-	-	-	-	43.700	-
Materialen ten behoeve van onderhoud	143.100	-	-	-	-	-	-	-	143.100	-
Bedrijfs hulpverlening / Beveiliging	51.500	-	-	-	-	-	-	-	51.500	-
Dotatie aan voorziening	200.000	-	-	-	-	-	-	-	200.000	-
Dekking huur en service	(1.096.500)	-	-	-	-	-	-	-	(1.096.500)	-
Resultaat Restaurant	54.700	-	-	-	-	-	-	-	54.700	-
Huisvestingskosten (overige)	614.000	-	1.400	-	-	5.600	20.200	36.100	550.700	-
Bureaукosten:										
Aanschaf hardware / software	259.900	-	-	-	-	124.500	126.300	8.900	200	-
Aanschaf en onderhoud inventaris	12.900	-	-	-	-	-	-	-	12.900	-
Kantoorbehoeften	2.200	-	-	-	-	-	100	1.800	300	-
Portiekosten	64.500	-	-	-	-	-	-	64.500	-	-
Drukwerk en kopieerkosten	114.800	21.200	-	-	-	-	-	93.600	-	-
Telefoonskosten	61.700	-	-	-	-	-	3.700	1.300	56.700	-
Abonnementen/ intranet / internet	16.800	4.300	-	-	-	-	2.100	7.700	2.700	-
Bureaукosten (overige)	71.000	-	5.000	-	-	-	-	38.200	27.800	-
Diensten door derden - direct:										
Salarisverwerking	23.200	-	-	-	-	23.200	-	-	-	-
Diensten door derden (overige)	88.100	-	31.700	-	-	-	8.800	-	47.600	-
Diensten door derden - doorbelast	6.700	-	6.700	-	-	-	-	-	-	-
Overige lasten	100	-	-	-	-	-	-	-	100	-
subtotaal organisatiekosten	1.085.000	25.500	222.700	-	-	153.300	161.200	252.100	270.200	-
interne overboekingen (van)	124.500	-	124.500	-	-	-	-	-	-	-
totaal organisatiekosten	1.209.500	25.500	347.200	448.200	436.500	153.300	161.200	252.100	270.200	-
totaal lasten	8.869.800	355.300	761.100	448.200	436.500	1.619.300	911.400	680.100	279.800	3.378.100

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Rekening 2010

Financieringsoverzicht Afdelingen

	Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Financiering										
<u>Financiering afdelingskosten</u>										
Diensten aan derden - direct	264.100	14.600	17.000	6.700	88.200	59.500	21.200	1.300	7.900	47.700
Diensten aan derden - doorbelast:										
Productschap Akkerbouw	1.050.800	125.800	51.000	10.100	151.800	478.400	139.700	84.300	1.500	8.200
Productschap Diervoeder	412.400	62.500	30.400	10.100	44.600	133.400	56.500	50.200	900	23.800
Productschap Wijn	288.000	57.900	17.000	10.000	23.800	115.100	35.600	28.100	500	-
<i>subtotaal diensten aan derden</i>	<i>1.751.200</i>	<i>246.200</i>	<i>98.400</i>	<i>30.200</i>	<i>220.200</i>	<i>726.900</i>	<i>231.800</i>	<i>162.600</i>	<i>2.900</i>	<i>32.000</i>
Overige baten	3.500	-	-	-	-	700	800	-	1.700	300
Interne overboekingen (aan):										
Medebewind	5.762.000	57.300	281.900	417.600	133.900	754.900	527.900	269.900	4.900	3.313.700
HPA P&O OR	103.300	30.700	39.400	-	-	3.500	-	-	-	29.700
Bestuur Algemeen	(223.800)	(19.000)	(22.800)	(6.300)	(5.800)	(79.500)	(31.500)	(5.800)	(7.800)	(45.300)
totaal financiering afdelingskosten	7.660.300	329.800	413.900	448.200	436.500	1.466.000	750.200	428.000	9.600	3.378.100
<u>Financiering organisatiekosten:</u>										
Diensten aan derden - direct	18.700	-	-	-	-	-	1.700	15.200	1.800	-
Diensten aan derden - doorbelast:										
Productschap Akkerbouw	222.200	5.000	68.200	-	-	16.100	31.400	49.200	52.300	-
Productschap Diervoeder	123.800	2.900	40.600	-	-	9.500	10.500	29.200	31.100	-
Productschap Wijn	82.300	1.700	22.700	-	-	5.400	18.700	16.400	17.400	-
<i>subtotaal diensten aan derden</i>	<i>428.300</i>	<i>9.600</i>	<i>131.500</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>31.000</i>	<i>60.600</i>	<i>94.800</i>	<i>100.800</i>	<i>-</i>
Interne overboekingen (aan):										
Medebewind	755.400	15.900	218.300	-	-	96.000	100.600	157.300	167.300	-
Bestuur Algemeen afdelingen	7.100	-	(2.600)	-	-	26.300	(1.700)	(15.200)	300	-
totaal financiering organisatiekosten	1.209.500	25.500	347.200	-	-	153.300	161.200	252.100	270.200	-
totaal financiering	8.869.800	355.300	761.100	448.200	436.500	1.619.300	911.400	680.100	279.800	3.378.100
Resultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stand van de reserve										
Reserve 01/01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 31/12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Herziene begroting 2010

Financieringsoverzicht Afdelingen

	Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Lasten										
Afdelingskosten										
Personeelskosten	7.803.000	296.600	427.000	468.800	437.500	1.457.600	708.000	350.000	494.100	3.163.400
Reis-, verblijf- en representatiekosten	32.300	5.500	3.900	1.000	2.500	10.000	3.200	300	2.400	3.500
Huisvestingskosten	50.800	22.300	28.000	22.300	34.100	100.000	54.100	100.000	(510.000)	200.000
Bureaustkosten	175.300	9.500	9.100	8.000	16.200	21.800	9.500	33.200	13.500	54.500
Diensten door derden - direct	4.500	-	-	-	-	-	-	-	-	4.500
totaal afdelingskosten	8.065.900	333.900	468.000	500.100	490.300	1.589.400	774.800	483.500	-	3.425.900
Organisatiekosten										
Personeelskosten	200.000	-	187.000	-	-	-	-	7.000	6.000	-
Huisvestingskosten:										
Gas, water en licht	155.000	-	-	-	-	-	-	-	155.000	-
Belastingen	45.000	-	-	-	-	-	-	-	45.000	-
Materialen ten behoeve van onderhoud	125.000	-	-	-	-	-	-	-	125.000	-
Bedrijfs hulpverlening / Beveiliging	43.000	-	-	-	-	-	-	-	43.000	-
Dotatie aan voorziening	200.000	-	-	-	-	-	-	-	200.000	-
Dekking huur en service	(1.081.600)	-	-	-	-	-	-	-	(1.081.600)	-
Resultaat Restaurant	45.000	-	-	-	-	-	-	-	45.000	-
Huisvestingskosten (overige)	603.800	-	1.400	-	-	5.500	20.200	36.100	540.600	-
Bureaustkosten:										
Aanschaf hardware / software	248.000	-	-	-	-	120.000	120.000	7.000	1.000	-
Aanschaf en onderhoud inventaris	14.000	2.000	-	-	-	-	-	-	12.000	-
Kantoorbehoeften	3.000	-	-	-	-	-	1.000	2.000	-	-
Portiekosten	80.000	-	-	-	-	-	-	80.000	-	-
Drukwerk en kopieerkosten	140.000	20.000	-	-	-	-	-	120.000	-	-
Telefoonkosten	54.000	-	-	-	-	-	4.000	-	50.000	-
Abonnementen/ intranet / internet	30.500	13.000	-	-	-	-	4.000	10.000	3.500	-
Bureaustkosten (overige)	94.000	10.000	20.000	-	-	-	-	40.000	24.000	-
Diensten door derden - direct:										
Salarisverwerking	25.000	-	-	-	-	25.000	-	-	-	-
Diensten door derden (overige)	114.500	5.000	-	-	-	7.500	7.000	20.000	75.000	-
Diensten door derden - doorbelast	6.700	-	6.700	-	-	-	-	-	-	-
subtotaal organisatiekosten	1.144.900	50.000	215.100	-	-	158.000	156.200	322.100	243.500	-
interne overboekingen (van)	107.100	-	107.100	-	-	-	-	-	-	-
totaal organisatiekosten	1.252.000	50.000	322.200	500.100	490.300	158.000	156.200	322.100	243.500	-
totaal lasten	9.317.900	383.900	790.200	500.100	490.300	1.747.400	931.000	805.600	243.500	3.425.900

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Herziene begroting 2010

Financieringsoverzicht Afdelingen

	Totaal Afdelingen	Comm	P&O	IAD	JBA	FPC	ICT	FD	EG	UR
Financiering										
<u>Financiering afdelingskosten</u>										
Diensten aan derden - direct	216.100	16.600	25.000	6.700	77.900	58.300	20.000	-	-	11.600
Diensten aan derden - doorbelast:										
Productieschap Akkerbouw	1.129.600	125.700	56.700	11.100	176.700	513.900	142.500	94.300	-	8.700
Productieschap Diervoeder	441.200	62.400	33.700	11.100	52.000	143.300	57.600	56.100	-	25.000
Productieschap Wijn	306.900	57.800	18.900	11.100	27.700	123.700	36.300	31.400	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden</i>	<i>1.877.700</i>	<i>245.900</i>	<i>109.300</i>	<i>33.300</i>	<i>256.400</i>	<i>780.900</i>	<i>236.400</i>	<i>181.800</i>	-	<i>33.700</i>
Interne overboekingen (aan):										
Medebewind	6.006.200	57.300	319.300	460.100	156.000	811.100	538.400	301.700	-	3.362.300
HPA P&O OR	93.300	30.700	39.400	-	-	4.900	-	-	-	18.300
Bestuur Algemeen	(119.900)	(16.600)	(25.000)	-	-	(58.300)	(20.000)	-	-	-
totaal financiering afdelingskosten	8.073.400	333.900	468.000	500.100	490.300	1.596.900	774.800	483.500	-	3.425.900
Financiering organisatiekosten:										
Diensten aan derden - direct	8.500	-	-	-	-	-	-	7.500	1.000	-
Diensten aan derden - doorbelast:										
Productieschap Akkerbouw	228.800	9.700	62.800	-	-	15.700	30.500	62.800	47.300	-
Productieschap Diervoeder	136.100	5.800	37.400	-	-	9.400	18.000	37.400	28.100	-
Productieschap Wijn	76.300	3.300	20.900	-	-	5.200	10.200	20.900	15.800	-
<i>subtotaal diensten aan derden</i>	<i>441.200</i>	<i>18.800</i>	<i>121.100</i>	-	-	<i>30.300</i>	<i>58.700</i>	<i>121.100</i>	<i>91.200</i>	-
Interne overboekingen (aan):										
Medebewind	776.000	31.200	201.100	-	-	93.900	97.500	201.000	151.300	-
Bestuur Algemeen afdelingen	18.800	-	-	-	-	26.300	-	(7.500)	-	-
totaal financiering organisatiekosten	1.244.500	50.000	322.200	-	-	150.500	156.200	322.100	243.500	-
totaal financiering	9.317.900	383.900	790.200	500.100	490.300	1.747.400	931.000	805.600	243.500	3.425.900
Resultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stand van de reserve										
Reserve 01/01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve 31/12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

L.3 Bijzondere regelingen

De lasten met betrekking tot bijzondere regelingen worden voor het autonome aandeel rechtstreeks ten laste van de desbetreffende voorziening gebracht en maken geen deel uit van de jaarrekening en begroting. Het medebewindaandeel wordt rechtstreeks onder overige lasten bij de hoofdfunctie Medebewind verwerkt. Met het Ministerie van EL&I is een aparte financiering overeengekomen. De financiering door het ministerie vindt plaats op kasbasis en wordt in de begroting en declaratie Medebewind (apart) gepresenteerd. Tegenover het aandeel Medebewind in de voorziening staat hiervoor een aparte rekening courant vordering op Medebewind. Jaarlijks nemen zowel de voorziening als de genoemde rekening courant vordering af.

Wachtgeld / Herstructurering

In het verlengde van de in 2005 opgestelde toekomstverkenningen en de verwachte afname van de medebewindtaken hebben de besturen van onze productschappen de hoofdlijnen van een gewijzigde organisatorische opzet van de productschappen vastgesteld. Doelstelling van deze aanpassing was te komen tot een moderne, kleinere werkorganisatie die het mogelijk moet maken om beter op de veranderende wensen van onze achterbannen (bedrijfsleven en overheid) in te spelen.

Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 (RIVU)

Om de formatie verder af te bouwen heeft het toenmalige managementteam van het HPA, ultimo 2004, een individuele vervroegde uittredingsregeling vastgesteld. De regeling geldt voor medewerkers die in 2005 58 jaar of ouder waren en tenminste 10 dienstjaren hadden.

Sociaal Plan 2010

Een aantal medewerkers hebben in 2010 al een overeenkomst ondertekend inzake de afkoop van wachtgeldverplichtingen. Het daarmee gemoeide bedrag is, in overleg met EL&I, hier opgenomen en wordt volledig gefinancierd door Medebewind. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar D.16 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Reserves

De financiële ruimte in de reserve van Herstructurering bedraagt € 380.400, waarvan € 247.000 autonoom. In de reserve van de RIVU gaat het om € 201.700 waarvan € 24.000 autonoom. In navolging van het besluit van het dagelijks bestuur van 22 oktober 2009 valt de autonome financiële ruimte niet vrij. Deze wordt gebruikt voor de ingeschatte verdere krimp van de organisatie.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Bijzondere regelingen	Rekening 2010				Herziene begroting 2010			
	Totaal Bijzondere regelingen	Sociaal Plan 2010	Wachtgeld / Herstructurering 2006	Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	Totaal Bijzondere regelingen	Sociaal Plan 2010	Wachtgeld / Herstructurering 2006	Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005
Lasten								
<u>Organisatiekosten</u>								
Personeelskosten	958.100	348.500	483.900	125.700	632.500	-	500.600	131.900
Financiering ten laste van de voorziening								
<u>Financiering organisatiekosten</u>								
Autonoorn	185.700	-	162.700	23.000	188.400	-	164.200	24.200
Medebewind	772.400	348.500	321.200	102.700	444.100	-	336.400	107.700
totaal financiering organisatiekosten	958.100	348.500	483.900	125.700	632.500	-	500.600	131.900
Resultaat (ten laste van de voorziening)	(609.600)	-	(483.900)	(125.700)	(632.500)	-	(500.600)	(131.900)
Stand van de voorziening								
Voorziening 01/01	3.629.300	-	3.137.000	492.300	3.629.300	-	3.137.000	492.300
Voorziening 31/12	3.019.700	-	2.653.100	366.600	2.996.800	-	2.636.400	360.400

L.4 Afdeling Voedsel en voeding

Afdeling Voedsel en voeding

De Afdeling Voedsel en voeding is een sectoroverstijgende expertisefunctie van het HPA. De doelen die de afdeling nastreeft zijn:

- Het voeren van het secretariaat van de Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW);
- Het proactief informeren, adviseren en ondersteunen van PA, PDV, PW en gelieerde brancheorganisaties en bedrijfsleven over algemeen geldende levensmiddelenwetgeving, certificering, kwaliteitsborging en biotechnologie in de akkerbouwketen en alle aspecten rondom voeding en gezondheid van levensmiddelen;
- Op verzoek van de Minister van EL&I het secretariaat voeren van de Adviescommissie Geografische aanduidingen, Oorsprongsbenamingen en Specificiteitscertificering (AGOS);
- Vanwege de werkzaamheden van het PLW-secretariaat kan de afdeling Voedsel en voeding PA, PDV, PW en gelieerde brancheorganisaties en het bedrijfsleven voorzien van actuele informatie over de levensmiddelenwetgeving en ondersteuning bieden bij de implementatie en uitvoering ervan;
- De afdeling stelt zich terughoudend op ten aanzien van activiteiten die ook door de bedrijven en hun brancheorganisaties kunnen worden verricht, maar kan hen daarin op verzoek wel assisteren; denk aan lezingen, informatiemiddagen, workshops en het beantwoorden van vragen van bedrijven.

Financiering

Diensten aan derden

Deze afdeling wordt gefinancierd door bijdragen vanuit PA, PDV en PW, het bedrijfsleven, het Ministerie van EL&I en de andere productschappen.

De bijdrage van EL&I betreft een vergoeding toegekend in het kader van de uitvoering van een tweetal verordeningen die betrekking hebben op de bescherming van geografische aanduiding en oorsprongsbenamingen en/of specificiteitscertificering van landbouwproducten en levensmiddelen.

Reserve

Het resultaat uit de normale dienst (€ 22.200) wordt hier toegevoegd als bekleemde reserve en wordt in 2011 gebruikt voor extra capaciteit in het verlengde van de activiteiten voor RiskPlaza.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Afdeling Voedsel en voeding	Rekening 2010	Herziene begroting 2010
Lasten		
<u>Afdelingskosten</u>		
Personeelskosten	481.900	512.400
Reis-, verblijf- en representatiekosten	18.500	24.000
Huisvestingskosten	26.300	27.100
Bureaunkosten	12.800	17.100
Diensten door derden - direct	900	11.000
Overige lasten	1.000	-
totaal afdelingskosten	541.400	591.600
<u>Organisatiekosten:</u>		
Financiële relaties	18.000	19.000
totaal organisatiekosten	18.000	19.000
totaal lasten	559.400	610.600
Financiering		
<u>Financiering afdelingskosten</u>		
Diensten aan derden - direct:		
Productschap Tuinbouw	17.600	16.200
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	34.700	34.700
Productschap Vis	17.400	17.300
Productschap Zuivel	34.200	32.000
Productschap Vee, Vlees en Eieren	32.100	28.100
Commissie Gedistilleerd	7.400	7.400
Suikerstichting	7.000	7.000
GMP+ International	8.800	10.300
EL&I inzake Agos	30.900	30.900
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	<i>190.100</i>	<i>183.900</i>
Diensten aan derden - doorbelast:		
Productschap Akkerbouw	218.900	214.500
Productschap Diervoeder	102.800	102.800
Productschap Wijn	28.900	28.900
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>350.600</i>	<i>346.200</i>
Overige baten	1.700	-
Interne overboekingen (aan):		
HPA P&O OR	21.200	13.800
totaal financiering afdelingskosten	563.600	543.900
<u>Financiering organisatiekosten</u>		
Diensten aan derden - doorbelast:		
Productschap Akkerbouw	9.000	9.500
Productschap Diervoeder	9.000	9.500
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>18.000</i>	<i>19.000</i>
totaal financiering organisatiekosten	18.000	19.000
totaal financiering	581.600	562.900
Resultaat	22.200	(47.700)
Stand van de reserve		
Reserve 01/01	142.800	142.800
Reserve 31/12	165.000	95.100

L.5 Afdeling arbeid

Afdeling Arbeid

Het Samenwerkingsverband Sociale Aangelegenheden (SSA) is ingesteld om activiteiten op het terrein van sociale aangelegenheden doeltreffend en doelmatig uit te voeren. Samen met het Productschap Margarine, Vetten en Oliën zijn PA, PDV en PW het SSA aangegaan. De hiertoe ingestelde Afdeling Arbeid is een ondersteunend secretariaat ten behoeve van de deelnemers aan het SSA op het terrein van onder meer arbeidsmarkt, werkgelegenheid, arbeidsomstandigheden en scholing.

De kosten van specifieke activiteiten ten behoeve van bepaalde productschappen worden direct toegerekend. De overige kosten worden verdeeld tussen PA, PDV, PW en het Productschap Margarine, Vetten en Oliën.

Projecten

De afdeling verleent onder meer coördinerende en ondersteunende diensten aan verschillende projecten.

Tillen

In 2010 werkten de Productschappen Akkerbouw en Diervoeder samen in het voorlichtingsproject "Veilig tillen". Dit project zorgde ervoor dat werkgevers en werknemers in de diverse sectoren beschikking kregen over ludiek voorlichtingsmateriaal. Dat materiaal wordt nu veelvuldig in werkoverleggen ingezet. Het bestaat uit een poster met goed en fout voorbeelden die duizenden malen is opgevraagd. Via een voorlichtende cd-rom, die honderden malen is opgevraagd, krijgt de gebruiker inzicht in de (verkeerde) belasting van spieren wanneer goed of fout wordt getild. Werkgevers werden specifiek op de hoogte gebracht door middel van nieuwsbrieven met achtergrondinformatie over bijvoorbeeld wetgeving.

Stof Pak 't aan

De Productschappen Akkerbouw, Diervoeder, Vee, Vlees en Eieren en Tuinbouw hebben de handen ineen geslagen en gezamenlijk het project "Stof? Pak 't aan!" opgezet. Tussen 2004 en 2009 werd een leidraad ontwikkeld met praktische adviezen om agrarisch stof te beheersen. De website www.pakstofaan.nl werd gelanceerd wat bijdroeg aan een verhoogd bewustzijn over de gevolgen van blootstelling aan agrarisch stof. Na 2009 hebben de productschappen gezamenlijk besloten om het project voort te zetten. In de tweede fase, die tot en met 2011 duurt, ligt de focus op het voorlichten en scholen van personeel (inclusief het agrarisch onderwijs). Via het verzorgen van longtesten op beurzen wordt de beursbezoeker geattendeerd op zijn/haar eigen longcapaciteit. Het onderwerp stof is in 2010 in veel arbocatalogi opgenomen. Onderhoud aan de website en het wijzen op gedragsverandering zijn andere speerpunten uit het programma van het project "Stof? Pak 't aan!" In oktober 2010 verzorgde de Afdeling Arbeid een excursie voor o.a. de leden van de Subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek en de commissie GBBS van de Gezondheidsraad. De excursie had tot doel om de deelnemers praktijkervaring te geven over endotoxinen in verschillende (agrarische) sectoren. Medio 2011 wordt het project geëvalueerd.

Arbocatalogi

In 2010 zijn de arbocatalogi waarbij de Afdeling Arbeid van het HPA betrokken is geweest verder ontwikkeld en een aantal zijn inmiddels via internet toegankelijk.

Verder is een start gemaakt met de implementatie. Een aantal sectoren heeft gebruik gemaakt van de subsidie die de overheid hier voor beschikbaar stelde.

Ketenonderzoek

Doel van dit onderzoek is om een aantal ketens, waaronder zoetwaren, in kaart te brengen; te bekijken of er mogelijke machtsconcentraties zitten in deze keten; en of dit leidt tot mogelijke nadelige gevolgen voor werknemers. Vanuit de Productschappen Vee, Vlees en Eieren en Tuinbouw worden de clusters varkensvlees en glastuinbouw onderzocht.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Het project is ingegeven door de wens van vakbonden om een mogelijke onbalans in de keten te vertalen naar mogelijke gevolgen in arbeidsverhoudingen en arbeidsomstandigheden. Gedacht wordt ondermeer aan de consequenties van zaken zoals “just in time” leveren, vers leveren en weekendlevering. In het najaar is een eerste tussenrapportage verschenen.

Werkgroep Verankering Arbeid

De vier genoemde productschappen hebben een samenwerkingsverband aangegaan met de overige productschappen en de vakbonden FNV Bondgenoten en CNV Vakmensen. Het project “Verankering Arbeid” heeft als doel het stimuleren van de beleidsontwikkeling op het terrein van arbeid in de agrifoodsectoren. Daarmee wil zij de factor arbeid verankeren binnen de productschappen en de betrokkenheid van de vakbonden binnen de productschappen vergroten. Naar aanleiding van het ondertekenen van een intentieverklaring door minister Verburg van EL&I en de voorzitters van de negen productschappen eind oktober 2009 zijn diverse projecten opgestart. Deze projecten worden mede gefinancierd door het ministerie EL&I. Zo wordt in het kader van dit Programma Arbeidsmarkt en Opleiding een scholingsconsulent aangesteld door de Productschappen Akkerbouw en Diervoeder.

Ook is er een start gemaakt met het project ‘regionaal mobiliteitsonderzoek’.

Doel van dit project is meer en beter inzicht krijgen in ontwikkelingen in de mobiliteit die zich nu en in de nabije toekomst op de arbeidsmarkt voor zullen doen. Inzichten die vervolgens als basis kunnen dienen voor arbeidsmarktbeleid waarmee de agrifoodsector actief kan gaan werken aan een goede, flexibele en actief draaiende arbeidsmarkt.

Een project dat al een paar jaar ‘loopt’ is het project ‘Sociaal-economische kerngegevens’. Doel van dit project is het verzamelen en analyseren van kerngegevens over de arbeidsmarkt in de agro- en foodsectoren op basis waarvan nieuwe beleidsvoorstellen worden ontwikkeld en onderbouwd. Informatie is te vinden op de website www.agroarbeidskompas.nl.

In het kader van fase twee van het project, de verdiepingsslag, is door de productschappen Diervoeder en Akkerbouw besloten aan te sluiten bij de arbeidsmarktmonitoring. Deze wordt in opdracht van het Productschap Tuinbouw al voor het tiende jaar in successie uitgevoerd. De beslissing om aan te sluiten is mede gemaakt naar aanleiding van de evaluatie van de resultaten van het in 2009 gehouden perspectievenonderzoek ‘Akkerbouw en Diervoeder’. Daaruit kwam naar voren dat een verdere uitdieping van arbeidsmarkt-informatie gewenst was. In de arbeidsmarktmonitoring wordt de grote verscheidenheid van de akkerbouwkolom in beeld gebracht. Er wordt een representatief beeld gegeven van de arbeidsmarkt van de drie grootste productiekolommen aardappelen, granen en suiker. Binnen deze drie kolommen wordt een uitsplitsing gemaakt naar drie schakels in de keten: de productie, industrie en groot- en detailhandel. Voor zover mogelijk worden per kolom en per schakel verdere detailleringen op sectorniveau gemaakt, waarbij de beschrijving veelal kwalitatief is.

Door te kiezen voor de sectorindeling die gehanteerd wordt in het hierboven genoemde perspectievenonderzoek ‘Akkerbouw en Diervoeder’ wordt gezorgd voor herkenbaarheid binnen de sector. Tijdens het onderzoek zal gebruik worden gemaakt van alle beschikbare arbeidsmarkt-informatie die bij de ketenpartijen aanwezig is. Dit wordt gedaan zodat in het eindresultaat een eenduidig beeld van de arbeidsmarkt(ontwikkeling) gewaarborgd is.

Het project “Verankering Arbeid” heeft in 2010 zijn eigen website (www.verankeringarbeid.nl) gekregen waarop informatie is te vinden over de verschillende projecten die vanuit het project zijn geïnitieerd.

PVE

Op 1 november 2007 is de samenwerkingsovereenkomst door de voorzitters van HPA en PVE ondertekend. Deze overeenkomst was de start van het realiseren van één afdeling Arbeid HPA/MVO/PVE.

ANEVEI CAO/PPE

De Productschappen Vee, Vlees en Eieren voeren op verzoek van de Algemene Nederlandse Vereniging van Eierhandelaren (ANEVEI) het secretariaat van hun sociale commissie. Die commissie bestaat uit vertegenwoordigers namens ANEVEI, FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond. In de sociale commissie worden CAO onderhandelingen voor de eierhandel en eiproductenindustrie gevoerd. Sinds september 2008 voert het cluster Arbeid van de PVE deze taak uit.

Gezondheidsbewakingssysteem

Als onderdeel van het arboconvenant "Blij met stofvrij" bestaat het gezondheidsbewakingssysteem (GBS) waarmee door middel van gezondheidsmonitoring vroegtijdig bakkersallergie opgespoord kan worden.

Begin 2010 heeft het Georganiseerd Overleg voor de bakkerijen ingestemd met het voorstel om het GBS voor de komende jaren aan te bieden aan de werknemers die blootgesteld worden aan meelstof. Het hele proces van het versturen van de vragenlijst tot en met het aanbieden van een eventuele loopbaanvoorziening of inkomensvoorziening, wordt door een centraal loket bij het Productschap Akkerbouw aangestuurd. Medio 2010 is het Informatiecentrum Grondstofallergie van start gegaan. In een periode van vier jaar worden alle medewerkers in de bakkerij uitgenodigd om deel te nemen aan het GBS.

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleiding

Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid		Rekening 2010										
		Projecten										
		Totaal projecten	Reserve Grondstof-allergie	Reserve Endotoxinen	Stofpak 't aan	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezondheids Bewaking	Scholings- consultant
Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid secretari-aat											
Lasten												
Afdelingskosten												
Personeelskosten	135.700	135.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	6.700	6.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huisvestingskosten	30.700	30.700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bureaustkosten	2.800	2.800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergaderkosten	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diensten door derden - direct	200	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige lasten	7.900	7.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal afdelingskosten	184.100	184.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisatiekosten												
Personeelskosten	291.200	-	-	-	60.400	14.500	6.900	50.700	42.300	3.400	111.700	1.300
Reis-, verblijf- en representatiekosten	100	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Bureaustkosten	6.300	-	-	200	-	-	500	5.600	-	-	-	-
Vergaderkosten	2.800	-	1.200	-	1.600	-	-	-	-	-	-	-
Financiële relaties	14.700	-	-	3.100	-	-	4.700	6.900	-	-	-	-
Diensten door derden - direct	400	-	-	400	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal organisatiekosten	315.500	-	1.200	-	65.800	14.500	12.100	63.200	42.300	3.400	111.700	1.300
totaal lasten	499.600	184.100	1.200	-	65.800	14.500	12.100	63.200	42.300	3.400	111.700	1.300
Financiering												
Financiering afdelingskosten												
Diensten aan derden - direct:												
Productieschap Margarine, Vetten en Oliën	17.300	17.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NBC	9.900	9.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	<i>27.200</i>	<i>27.200</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diensten aan derden - doorbelast:												
Productieschap Akkerbouw	51.300	51.300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productieschap Diervoeder	77.500	77.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Productieschap Wijn	28.100	28.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>156.900</i>	<i>156.900</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal financiering afdelingskosten	184.100	184.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleiding

Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid		Rekening 2010										
		Projecten										
Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid secretariaat	Totaal projecten	Reserve Grondstof-allergie	Reserve Endotoxinen	Stof pak 't aan	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezondheids Bewaking	Scholings-consultant
Financiering organisatiekosten												
Diensten aan derden - direct												
Productieschap Tuinbouw	-	24.900	-	-	21.700	-	-	3.200	-	-	-	-
Productieschap Margarine, Vetten en Oliën	-	10.500	-	-	-	-	-	10.500	-	-	-	-
Productieschap Pluimvee en Eieren	-	14.500	-	-	-	14.500	-	-	-	-	-	-
Productieschap Vee, Vlees en Eieren	-	67.200	-	-	21.700	-	-	3.200	42.300	-	-	-
Productieschap Vis	-	1.000	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-
Productieschap Zuivel	-	3.200	-	-	-	-	-	3.200	-	-	-	-
subtotaal diensten aan derden - direct	-	121.300	-	-	43.400	14.500	-	21.100	42.300	-	-	-
Diensten aan derden - doorbelast												
Productieschap Akkerbouw	-	162.500	-	-	11.200	-	7.800	15.800	-	5.400	111.700	10.600
Productieschap Diervoeder	-	52.600	-	-	11.200	-	3.900	15.800	-	11.100	-	10.600
Productieschap Wijn	-	10.500	-	-	-	-	-	10.500	-	-	-	-
subtotaal diensten aan derden - doorbelast	-	225.600	-	-	22.400	-	11.700	42.100	-	16.500	111.700	21.200
Overige baten	-	400	-	-	-	-	400	-	-	-	-	-
totaal financiering organisatiekosten	-	347.300	-	-	65.800	14.500	12.100	63.200	42.300	16.500	111.700	21.200
totaal financiering	184.100	531.400	-	-	65.800	14.500	12.100	63.200	42.300	16.500	111.700	21.200
Resultaat	-	31.800	(1.200)	-	-	-	-	-	-	13.100	-	19.900
Stand van de reserve												
Reserve 01/01	-	129.600	49.100	34.800	21.200	-	400	-	-	24.100	-	-
Reserve 31/12	-	161.400	47.900	34.800	21.200	-	400	-	-	37.200	-	19.900

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

		Herziene begroting 2010												
		Projecten												
		Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid secretari- aat	Totaal projecten	Reserve Grondstof- allergie	Reserve Endotoxi- nen	Stof pak 't aan	Anevei	Tillen	Veran- kering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezond- heids Bewaking	Scholings- consulent
Lasten														
Afdelingskosten														
	Personeelskosten	185.400	185.400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Reis-, verblijf- en representatiekosten	10.200	10.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Huisvestingskosten	30.000	30.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Bureaustkosten	6.000	6.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vergaderkosten	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Diensten door derden - direct	300	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	totaal afdelingskosten	232.900	232.900											
Organisatiekosten														
	Personeelskosten	306.300	-	306.300	-	-	67.600	16.900	20.500	48.300	33.800	1.500	96.600	21.100
	Bureaustkosten	4.200	-	4.200	-	-	200	-	500	3.500	-	-	-	-
	Vergaderkosten	1.700	-	1.700	1.200	-	500	-	-	-	-	-	-	-
	Financiële relaties	51.900	-	51.900	-	-	25.000	-	5.000	6.900	-	15.000	-	-
	totaal organisatiekosten	364.100	-	364.100	1.200	-	93.300	16.900	26.000	58.700	33.800	16.500	96.600	21.100
	totaal lasten	597.000	232.900	364.100	1.200	-	93.300	16.900	26.000	58.700	33.800	16.500	96.600	21.100
Financiering														
Financiering afdelingskosten														
Diensten aan derden - direct														
	Productieschap Margarine, Vetten en Olieën	21.900	21.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	NBC	12.500	12.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	<i>34.400</i>	<i>34.400</i>											
Diensten aan derden - doorbelast														
	Productieschap Akkerbouw	64.900	64.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Productieschap Diervoeder	98.000	98.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Productieschap Wijn	35.600	35.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>198.500</i>	<i>198.500</i>											
	totaal financiering afdelingskosten	232.900	232.900											

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleding

Financieringsoverzicht Afdeling Arbeid		Herziene begroting 2010												
		Projecten												
	Afdeling Arbeid Totaal	Afdeling Arbeid secretariaat	Totaal projecten	Reserve Grondstofallergie	Reserve Endotoxinen	Stofpakket aan	Anevei	Tillen	Verankering Arbeid	PVE	Databank Fysische Eigensch.	Gezondheids Bewaking	Scholingsconsulent	
Financiering organisatiekosten														
Diensten aan derden - direct														
Productschap Tuinbouw	30.800	-	30.800	-	-	30.800	-	-	-	-	-	-	-	
Productschap Margarine, Vetten en Oliën	11.800	-	11.800	-	-	-	-	11.800	-	-	-	-	-	
Productschap Pluimvee en Eieren	16.900	-	16.900	-	-	-	16.900	-	-	-	-	-	-	
Productschap Vee, Vlees en Eieren	64.600	-	64.600	-	-	30.800	-	-	-	33.800	-	-	-	
<i>subtotaal diensten aan derden - direct</i>	<i>124.100</i>	<i>-</i>	<i>124.100</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>61.600</i>	<i>16.900</i>	<i>-</i>	<i>11.800</i>	<i>33.800</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	
Diensten aan derden - doorbelast														
Productschap Akkerbouw	163.500	-	163.500	-	-	15.900	-	17.400	17.600	-	5.400	96.600	10.600	
Productschap Diervoeder	63.600	-	63.600	-	-	15.800	-	8.600	17.600	-	11.100	-	10.500	
Productschap Wijn	11.700	-	11.700	-	-	-	-	-	11.700	-	-	-	-	
<i>subtotaal diensten aan derden - doorbelast</i>	<i>238.800</i>	<i>-</i>	<i>238.800</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>31.700</i>	<i>-</i>	<i>26.000</i>	<i>46.900</i>	<i>-</i>	<i>16.500</i>	<i>96.600</i>	<i>21.100</i>	
totaal financiering organisatiekosten	362.900	-	362.900	-	-	93.300	16.900	26.000	58.700	33.800	16.500	96.600	21.100	
totaal financiering	595.800	232.900	362.900	-	-	93.300	16.900	26.000	58.700	33.800	16.500	96.600	21.100	
Resultaat	(1.200)	-	(1.200)	(1.200)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stand van de reserve														
Reserve 01/01	129.600	-	129.600	49.100	34.800	21.200	-	400	-	-	24.100	-	-	
Reserve 31/12	128.400	-	128.400	47.900	34.800	21.200	-	400	-	-	24.100	-	-	

L.6 Medebewind

Sinds 1962 voert het HPA in opdracht van het Ministerie van EL&I regelingen uit in het kader van het Europese gemeenschappelijke landbouwbeleid. In het kader van deze zogenaamde medebewindtaken verwerkt het HPA aanvragen voor subsidie die door producenten, verwerkers en exporteurs van akkerbouwproducten worden ingediend. Behalve financiële taken zorgt het HPA, samen met de beleidsmedewerkers van het PA, PDV en PW, voor informatieverstrekking over de Europese en nationale regelgeving en tarieven aan sectorgenoten.

Financiële ontwikkelingen

Het HPA heeft van EL&I door middel van een brief, kenmerk 157161 van 16 december 2010, een taakstelling op de medebewindvergoeding opgelegd gekregen tot en met 2012.

	2012	2011	2010	2009
Budgettair kader	8.555.000	8.555.000	8.555.000	12.038.000
Efficiencytaakstelling kabinet Balkenende 4	(855.000)	(855.000)	(428.000)	(301.000)
Apparaattaakstelling kabinet Rutte 2012-2015	(342.000)	-	-	-
Gevolgen vervallen zuivelrestitutie	(1.400.000)	(700.000)	-	-
nieuw meerjarig financieel kader *	5.958.000	7.000.000	8.127.000	11.737.000

* exclusief reorganisatiekosten

In de door het ministerie goedgekeurde begroting 2010 was rekening gehouden met een bedrag van € 7.981.900. In de herziene begroting 2010 is het bedrag bijgesteld tot circa € 8.278.000, wat hoger uitvalt dan het gestelde budgettair kader. De declaratie 2010, exclusief de kosten van het Sociaal Plan 2010 die buiten het budgettair kader vallen (€ 348.500), komt uit op € 7.923.500.

Intern doorbelast van

De doorbelastingen van het HPA aan Medebewind zijn lager dan waar in de herziene begroting mee was gerekend. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door te ruim begrote personeelskosten. Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar A.3 Resultaten op hoofdlijnen per geleding.

Bureaunkosten

Onder bureaunkosten worden kosten vastgelegd als de jaarlijkse nota inzake de aansluiting op het Agronet, kantoorbehoeften (tab-archief) en repro-drukwerk. In 2010 zijn er extra kosten voor de ontvlechting van de administratie Medebewind.

Overige lasten

Hier worden de lasten die betrekking hebben op Wachtgeld / Herstructurering 2006, Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005 en Sociaal Plan 2010 verantwoord. Een toelichting hierop vindt u onder L.3 Bijzondere Regelingen. De lasten voor het Sociaal Plan 2010 waren niet begroot en vallen buiten het budgettair kader.

Interne overboekingen (van)

De specificatie van de interne doorbelastingen staat hierna in de tabel Medebewind, Specificatie Diensten door derden – doorbelast. Het bedrag dat vanuit Bestuur Algemeen negatief wordt doorbelast heeft betrekking op de compensatie van het PDV voor het wegvalen van de werkzaamheden aan GMP+

Financieringsoverzicht Medebewind

	Rekening 2010	Herziene begroting 2010
Lasten		
Personeel gerelateerde kosten		
Reis-, verblijf- en representatiekosten	400	4.000
Huisvestingskosten	12.700	12.800
Bureaunkosten	272.900	170.000
<i>subtotaal personeel gerelateerde kosten</i>	<i>286.000</i>	<i>186.800</i>
Diensten door derden - direct		
Onderhoud geautomatiseerde systemen	148.500	255.000
Steunregeling gedroogde voedergewassen	59.700	55.000
Accountantskosten	30.900	45.000
Nederlandse Algemene Keuringsdienst	17.100	15.000
Overige	10.100	10.000
<i>subtotaal diensten door derden - direct</i>	<i>266.300</i>	<i>380.000</i>
Diensten door derden - doorbelast		
Productschap Akkerbouw	130.600	145.800
Productschap Diervoeder	19.400	41.700
Productschap Wijn	111.900	120.900
<i>subtotaal diensten door derden - doorbelast</i>	<i>261.900</i>	<i>308.400</i>
Overige lasten		
Wachtgeld / Herstructurering 2006	321.200	336.400
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	102.700	107.700
Sociaal Plan 2010	348.500	-
<i>subtotaal overige lasten</i>	<i>772.400</i>	<i>444.100</i>
Interne overboekingen (van)	6.685.400	6.958.900
totaal lasten medebewind	8.272.000	8.278.200
Buiten budgettair kader		
Sociaal Plan 2010	(348.500)	-
totaal lasten medebewind mbt budgettair kader	7.923.500	8.278.200

Medebewind, Specificatie Interne overboekingen (van)	Rekening 2010		Herziene begroting 2010		Begroting 2010		Rekening 2009	
	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind	totale lasten	aandeel Medebewind
Bestuur & Organisatie								
Bestuur Algemeen	65.700	(138.700)	221.800	(145.500)	306.500	(206.700)	30.600	(39.200)
Bestuur Voorzitter	239.700	-	249.300	-	235.500	-	219.300	-
Bestuur Secretariaat	417.700	106.100	437.000	109.700	424.800	99.400	485.200	140.200
Bestuur Adviseurs	198.700	200.600	212.500	212.500	225.000	225.000	-	-
<i>subtotaal bestuur & organisatie</i>	<i>921.800</i>	<i>168.000</i>	<i>1.120.600</i>	<i>176.700</i>	<i>1.191.800</i>	<i>117.700</i>	<i>735.100</i>	<i>101.000</i>
Afdelingen								
Communicatie	355.300	73.200	383.900	88.500	381.700	25.900	316.000	59.800
Personeel & Organisatie	761.100	500.200	790.200	520.400	693.400	483.200	691.700	412.700
Interne Auditdienst	448.200	417.600	500.100	460.100	506.900	482.400	461.200	452.500
Juridische- en Bestuursangelegenheden	436.500	133.900	490.300	156.000	521.100	184.200	449.600	200.900
Financiën, Planning & Control	1.619.300	850.900	1.747.400	905.000	1.547.500	911.100	1.565.200	1.045.300
Informatie- en Communicatie Technologie	911.400	628.500	931.000	635.900	955.000	653.100	925.100	681.500
Facilitaire Dienst	680.100	427.200	805.600	502.700	952.500	594.400	1.169.200	726.200
Uitvoering Regelingen	3.378.100	3.313.700	3.425.900	3.362.300	3.693.500	3.353.100	3.618.700	3.297.200
Exploitatie Gebouw	279.800	172.200	243.500	151.300	34.500	21.500	(15.000)	19.400
Afdeling Voedsel en voeding	559.400	-	610.600	-	551.600	-	603.700	-
Afdeling Arbeid	499.600	-	597.000	-	625.500	-	676.500	-
<i>subtotaal afdelingen</i>	<i>9.928.800</i>	<i>6.517.400</i>	<i>10.525.500</i>	<i>6.782.200</i>	<i>10.463.200</i>	<i>6.708.900</i>	<i>10.461.900</i>	<i>6.895.500</i>
totaal hpa werkorganisatie	10.850.600	6.685.400	11.646.100	6.958.900	11.655.000	6.826.600	11.197.000	6.996.500

Medebewind formatieoverzicht

Gemiddelde formatie uitgesplitst naar autonoom en medebewind

L. Toelichting bij rekening van baten en lasten naar geleiding

	Rekening 2010			Herziene begroting 2010		
	Totaal	Aandeel autonoom	Aandeel Medebewind	Totaal	Aandeel autonoom	Aandeel Medebewind
HPA						
Voorzitter	1,0	1,0	-	1,0	1,0	-
Secretariaat	5,3	4,0	1,3	5,3	4,0	1,3
Adviseurs	1,9	-	1,9	2,0	-	2,0
Afdelingen						
Communicatie	4,1	3,3	0,8	4,1	3,2	0,9
Personeel & Organisatie	4,9	1,7	3,2	5,1	1,7	3,4
Interne Auditdienst	5,6	0,4	5,2	5,9	0,5	5,4
Juridische- en Bestuursangelegenheden	4,4	3,0	1,4	5,1	3,5	1,6
Financiën, Planning en Control	21,8	10,4	11,4	22,0	10,6	11,4
Informatie- en Communicatie Technologie	10,4	3,2	7,2	10,4	3,3	7,1
Facilitaire Dienst	6,1	2,3	3,8	6,5	2,4	4,1
Exploitatie Gebouw	9,7	3,7	6,0	9,5	3,6	5,9
Uitvoering Regelingen	55,3	1,1	54,2	55,7	1,1	54,6
totaal afdelingen	122,3	29,1	93,2	124,3	29,9	94,4
Afdeling Voedsel en voeding	6,0	6,0	-	5,9	5,9	-
Afdeling Arbeid	5,9	5,9	-	6,4	6,4	-
totaal HPA actief	142,4	46,0	96,4	144,9	47,2	97,7
Bijzondere regelingen						
Regeling Individuele Vervroegde Uittreding 2005	9,5	1,7	7,8	9,8	1,8	8,0
Herstructurering (2006)	13,8	4,6	9,2	14,4	4,7	9,7
totaal bijzondere regelingen (niet actief) organisatie	23,3	6,3	17,0	24,2	6,5	17,7
totaal HPA	165,7	52,3	113,4	169,1	53,7	115,4
Overige Productschappen						
Productschap Akkerbouw	16,5	15,4	1,1	15,6	14,5	1,1
Productschap Diervoeder	7,2	6,9	0,3	7,2	7,1	0,1
Productschap Wijjn	5,6	4,6	1,0	5,4	4,3	1,1
totaal overige productschappen	29,3	26,9	2,4	28,2	25,9	2,3
totaal Akkerbouwproductschappen	195,0	79,2	115,8	197,3	79,6	117,7

HPA

Bezoekadres
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag

Postadres
Postbus 29 739
2502 LS Den Haag
T 070 - 370 87 08
F 070 - 370 84 44
E info@hpa.agro.nl
I www.hpa.nl

HPA